

**Verkiezingsprogramma
SGP Hardenberg
Gemeenteraadsverkiezingen
2026-2030**

Inhoudsopgave

VERKIEZINGSPROGRAMMA	0
SGP HARDENBERG GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2026-2030.....	0
INHOUDSOPGAVE	1
INLEIDING.....	4
1. KERNWAARDEN EN DRIJFVEREN	5
LIEFDE TOT GOD EN ELKAAR.....	5
LIEFDE VOOR DE DIENST AAN GOD	6
LIEFDE VOOR DE DAG VAN GOD	6
DE OVERHEID IN DIENST VAN GOD	7
RESPECT VOOR GESTORVENEN.....	8
ONDERDAK VOOR MENSEN IN NOOD	8
RENTMEESTERSCHAP.....	9
RUIJTE VOOR VERSCHIL	10
2. GEMEENTEBESTUUR EN ONDERSTEUNING.....	11
INTERACTIE MET DE INWONERS.....	11
BESTUREN MÉT DE SAMENLEVING.....	12
BESTUUR: BETROUWBAAR, SOBER EN DIENSTBAAR	13
VERBINDEN.....	14
ZICHTBAARHEID	14
INTEGRITEIT	15
SAMENWERKING ZOEKEN	15
BEWAKING VAN DE IDENTITEIT	16
.....	17
VERBONDEN IN NETWERKEN.....	17
3. VEILIGHEID	18
PREVENTIE	18
VEILIGHEID – BESCHERMING VAN INWONERS VOOROP.....	19
POLITIE.....	20
BOA’S.....	21
BRANDWEER.....	21
DISCRIMINATIE EN GEWELD.....	22
4. VERKEER EN VERVOER	23
OPTIMALE DOORSTROOM	23
VEILIGHEID.....	24
DUURZAAM VERVOER	25
FIETSPADEN IN HET BUITENGEBIED	26

5. ECONOMIE	27
LOKALE ECONOMIE.....	27
ECONOMIE VAN DE TOEKOMST: RENTMEESTERSCHAP IN EEN DIGITALE WERELD.....	28
RUIMTE VOOR DE RUGGENGRAAT VAN HARDENBERG	29
DIENSTVERLENING AAN ONDERNEMERS.....	30
LASTENDRUK, REGELGEVING EN RENTMEESTERSCHAP.....	31
LANDBOUW: BOEREN MET TOEKOMST.....	32
DE WOLF: BESCHERMING VAN MENS EN VEE BOVEN IDEOLOGIE	33
STIKSTOF, PAS-MELDERS EN VERGUNNINGSKWESTIES	34
VISIE OP DE ARBEIDSMARKT	35
6. FINANCIËN	36
TRANSPARANTIE	36
FINANCIEEL BELEID	37
SUBSIDIEBELEID.....	38
7. SOCIAAL DOMEIN	39
WELZIJN, JEUGD- EN JONGERENWERK	39
JEUGD EN GEZIN	40
ZORG EN WELZIJN (WMO), ONDERSTEUNING VRIJWILLIGERS EN MANTELZORGERS.....	42
WERK, INKOMEN EN ARBEIDSMARKT.....	43
8. ONDERWIJS.....	44
ONDERWIJSHUISVESTING	44
ONDERWIJSACHTERSTANDEN TEGENGAAN	45
THUISZITTERS.....	45
LEERLINGENVERVOER	46
ONDERWIJS EN ZORG.....	47
INTEGRALE KINDCENTRA	47
9. SPORT, ERFGOED EN RECREATIE	48
SPORT	48
CULTUUR.....	49
ARCHEOLOGIE EN ERFGOED: IDENTITEIT IN RENTMEESTERSCHAP	49
ARCHEOLOGIE EN HISTORISCHE WAARDE	51
RECREATIE EN VRIJE TIJD	52
10. VOLKSGEZONDHEID EN DUURZAAMHEID.....	53
VOLKSGEZONDHEID	53
MILIEU EN LEEFOMGEVING	54
BEHEER VAN OPENBARE RUIMTE	54
MILIEU EN AFVAL: ZORGVULDIG BEHEER VAN GRONDSTOFFEN	55
VOLKSGEZONDHEID EN HOUTSTOOK	56
DUURZAME ENERGIEVOORZIENING	57
ONDERSTEUNEN DUURZAAMHEIDSINITIATIEVEN.....	58
HET OPWEKKEN VAN DUURZAME ENERGIE	59
KLIMAATADAPTATIE.....	60

11. RUIMTE OM TE WONEN	61
RUIMTELIJKE ORDENING.....	61
VOLKSHUISVESTING.....	62
NETCONGESTIE EN WONEN.....	63
INBREIDING EN UITBREIDING	64
HUISVESTING ARBEIDSMIGRANTEN	65
EVENWICHT EN VERANTWOORDELIJKHEID	65
ASIEL, VEILIGHEID EN ASIELZOEKERSCENTRUM - HERBERGZAAMHEID MET VERANTWOORDELIJKHEID	67
DEMOGRAFISCHE ONTWIKKELING.....	68
ZORGVULDIG EN MET BEHOUD VAN RUIMTE	69
NAWOORD	70
STANDVASTIG BOUWEN AAN EEN HERKENBAAR HARDENBERG.....	70

Inleiding

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van de SGP Hardenberg voor de raadsperiode 2026 – 2030. Als nieuwe politieke kracht in onze gemeente treden wij aan met een heldere missie: een koersvast, herkenbaar en betrouwbaar geluid laten horen in de Hardenbergse gemeenteraad. Een geluid dat geworteld is in de Bijbelse principes en dat zich vertaalt in nuchtere, dienstbare politiek voor onze inwoners.

Hardenberg is een gemeente met een rijk en uniek karakter. Sterke dorpen en kernen, een waardevol buitengebied en een hechte gemeenschap vormen het fundament van onze samenleving. Noaberschap is hier geen theorie, maar dagelijkse praktijk: mensen zien naar elkaar om, nemen verantwoordelijkheid en denken in generaties. De SGP wil dit kostbare fundament behouden én versterken.

Waar wij voor staan

De SGP staat voor een bestuur dat principieel, helder en betrouwbaar is. In een tijd waarin inwoners zich soms onvoldoende gehoord voelen en besluiten ver van hen af lijken te worden genomen, kiezen wij voor nabijheid, duidelijkheid en verantwoordelijkheid. Politiek is voor ons geen doel op zich, maar een middel om de samenleving te dienen in het besef van rentmeesterschap.

Principieel

Onze keuzes worden gedragen door de Bijbelse opdracht tot liefde tot God en de naaste. Dat betekent respect voor het leven, bescherming van het gezin, zorg voor de schepping en het hooghouden van de zondag als gezamenlijk rustpunt.

Helder

Wij zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. Over veiligheid in onze dorpen, grenzen aan asielopvang, ruimte voor ondernemers en perspectief voor onze boeren laten wij geen onduidelijkheid bestaan.

Betrouwbaar

Afspraak is afspraak. Wij staan voor een overheid die haar beloften nakomt, naast inwoners en ondernemers staat en de veiligheid en leefbaarheid van de gemeenschap als kerntaak ziet.

Een hoopvolle toekomst voor Hardenberg

In dit verkiezingsprogramma leest u onze visie op de belangrijkste thema's voor de komende jaren. Wij maken bewuste keuzes voor een veilig Hardenberg, voor ruimte en perspectief voor landbouw en lokale economie, en voor het behoud van ons religieus en cultureel erfgoed.

Hardenberg verdient een bestuur dat niet meewaait met elke wind, maar koers houdt op een vast kompas. De SGP wil die betrouwbare stem zijn. Wij nodigen u uit om kennis te nemen van onze plannen en samen te werken aan een gemeente waar het goed leven, werken en rusten is.

SGP Hardenberg – Principieel. Helder. Betrouwbaar.

1. Kernwaarden en drijfveren

De SGP is een christelijke partij. Wij baseren onze politieke visie op de Bijbel en de gereformeerde belijdenisgeschriften. Het christelijke geloof is betekenisvol en biedt een hoopvolle toekomst. Het biedt een moreel fundament voor het leven van mensen en voor de politiek. De SGP ziet de overheid als dienaar van God, die zich inzet voor het belang van de inwoners.

Liefde tot God en elkaar

Wij geloven dat God op Zijn schepping is betrokken. In Zijn algemene genade draagt Hij goede zorg voor haar. Hij is betrokken op ons mensen, op volkeren en op individuen. Hij is de Bron van alle goed. God regeert en stelt aan de macht van het kwaad paal en perk. Deze God geeft ons, met het oog op ons welzijn, Zijn goede en heilige geboden. Daarvan geeft Christus ons als samenvatting dat we God liefhebben boven alles en onze naaste als onszelf.

Liefde is het centrale thema van het christelijk geloof. God wil een leven dat gebaseerd is op christelijke normen en waarden zegenen. Zo'n levenswijze draagt bij aan het welzijn van de hele samenleving.

Tegelijkertijd komt in zo'n samenleving ieder mens tot zijn recht. Daarom staat de SGP voor politiek volgens de Bijbelse norm.

Concreet:

- De gemeente bevordert een respectvol en eerbiedig taalgebruik in het publieke domein en zet zich in om misbruik van Gods Naam en grove taal tegen te gaan, onder meer door het handhaven van regels tegen vloeken, schelden en belediging.
- De gemeente staat voor trouw en duurzame relaties en hanteert een restrictief beleid ten aanzien van de vestiging van bordelen en seksinrichtingen binnen de gemeentegrenzen.
- De gemeente zet actief in op uitstapprogramma's om mensen in de (online) prostitutie de nodige ondersteuning te bieden bij het opbouwen van een nieuwe toekomst.
- Er is structurele ondersteuning voor opvanginitiatieven, zoals Blijf van mijn Lijf-huizen, om slachtoffers van misbruik en gedwongen prostitutie de noodzakelijke hulp en bescherming te bieden.
- De gemeente streeft naar gezonde en leefbare kernen door het hanteren van tijdige sluitingstijden in de horeca, waarbij sluiting voor middernacht het uitgangspunt is.
- De gemeente bewaakt een gezond en respectvol straatbeeld door het weren van reclames voor datingapps die ontrouw of vreemdgaan promoten.

Het christelijk geloof is niet alleen een kwestie van innerlijke overtuiging, het biedt ook heldere richtlijnen voor het maatschappelijke leven. In de Bijbel kunnen we lezen hoe God wil dat wij ons gedragen ten opzichte van Hem en ten opzichte van onze medemensen. Een belangrijk gegeven is dat ieder mens naar het Beeld van God is geschapen, door Hem gewild en in het aanzijn geroepen. Daarom vindt de SGP een respectvolle omgang met elkaar heel belangrijk.

Liefde voor de dienst aan God

De SGP staat voor een overheid die het welzijn van de inwoners vanuit christelijke waarden en normen wil dienen. Godsdienst- en gewetensvrijheid zijn belangrijke waarden die voor ieder mens gelden. Dit vertrekpunt betekent volgens de SGP niet dat alle godsdiensten gelijk zijn. De Nederlandse geschiedenis en cultuur zijn in belangrijke mate gestempeld door het christendom. De democratie en rechtsstaat in Nederland zijn onlosmakelijk verbonden met hun christelijke wortels. Dit besef wil de SGP levend houden en vanuit dit besef wil de SGP handelen.

Concreet:

- De gemeente zoekt actief de samenwerking met kerkgenootschappen bij maatschappelijke thema's zoals armoedebestrijding, eenzaamheid, zorg voor kwetsbaren en maatschappelijke opvang. Hun uitgebreide netwerk en grote maatschappelijke betrokkenheid worden benut om gezamenlijk een betekenisvolle bijdrage te leveren aan de lokale samenleving.
- De gemeente hanteert een terughoudende opstelling ten aanzien van bouwplannen voor moskeeën, waarbij zorgvuldig wordt getoetst op ruimtelijke inpassing en maatschappelijk draagvlak.
- Er worden geen versterkte gebedsoproepen vanaf minaretten toegestaan. De gemeente zet in op het behoud van de rust in de publieke ruimte en het borgen van het bestaande cultuurpatroon.

Liefde voor de dag van God

God heeft in Zijn wijsheid een rustdag aan de mens gegeven. Die rustdag is bedoeld om God te eren, Hem te dienen en naar elkaar om te zien. De zondag is in de christelijke traditie de rustdag. Daarom is de SGP principieel tegen (sport)evenementen en winkelpenstelling op de eerste dag van de week. Het is een overheidstaak om te zorgen voor de randvoorwaarden van de zondagsrust ten behoeve van de inwoners.

Ook vanuit maatschappelijk en sociaal oogpunt is het goed om wekelijks een rustdag te hebben. Daardoor nemen ons welzijn en onze gezondheid toe. Het lokale economische leven en een sociale arbeidsmarkt kunnen niet zonder rust op zijn tijd. Daarnaast is het ook vanuit duurzaamheidsoogpunt goed om een dag rust en dus ook minder verkeer te hebben.

Concreet:

- Bescherming van rust voor werknemers, gezinnen en kerkgang
- Zondagsrust is voor ons geen onderhandelingspunt, maar een principieel uitgangspunt. Juist in een 24-uurs economie biedt dit rust en bezinning.
- De zondag is van blijvende waarde voor gezin, samenleving en geloof.
- Behoud van de zondagsrust in Hardenberg.
- Waar mogelijk terugdringen van koopzondagen, zeker geen verruiming.
- Een ondernemer kan nooit verplicht worden zijn/haar winkel op zondag open te stellen
- Terughoudendheid van de gemeente bij activiteiten op zondag.

De overheid in dienst van God

De SGP is ervan overtuigd dat de overheid haar taak op de beste manier kan uitoefenen als zij aan Gods goede geboden gehoor geeft. Daardoor zal ook het maatschappelijke leven opbloeien. Overheidsgeld wordt daarom niet besteed aan zaken die in strijd zijn met de Bijbelse boodschap. Tegelijkertijd erkent de SGP de scheiding van kerk en staat, die inhoudt dat de overheid de zelfstandigheid van de kerk respecteert en dat de kerk geen politieke macht toekomt. De SGP streeft wel na dat het beleid van de overheid is gebaseerd op christelijke waarden.

Concreet:

- De gemeente hanteert een morele ondergrens waarbij doelstellingen en activiteiten van organisaties die aanspraak maken op gemeentelijke middelen, niet in strijd mogen zijn met de Bijbelse principes.
- Organisaties met een duidelijke levensbeschouwelijke identiteit worden gewaardeerd om hun enorme bijdrage aan de samenleving en komen onder dezelfde voorwaarden in aanmerking voor gemeentelijke subsidies als andere verenigingen.
- De gemeente streeft naar het terugdringen van georganiseerde sportbeoefening op zondag en zet in op een actieve afbouw of vermindering van subsidies voor specifieke activiteiten bij verenigingen die zondagssport voortzetten.
- Het gebruik van gemeentelijke sportparken en sporthallen op zondag wordt beperkt. Gemeentelijke faciliteiten zijn op zondag in principe gesloten om de rust in de omgeving te waarborgen en vrijwilligers te ontlasten.
- De gemeente ondersteunt de sterke zaterdagvoetbalcultuur (zoals bij HHC en andere clubs) en staat verenigingen bij die de keuze maken om vast te houden aan de zaterdag, ook wanneer de druk vanuit landelijke bonden zoals de KNVB toeneemt.

Respect voor gestorvenen

De SGP is principieel voor begraven. In het graf rusten gestorvenen tot de wederkomst van Christus. De gemeente zorgt voor voldoende en gepaste gelegenheid om te begraven.

Concreet:

- De gemeente houdt de tarieven voor begraafrechten betaalbaar, zodat de keuze voor een particulier graf voor alle inwoners toegankelijk blijft.
- Algemene begraafplaatsen worden op hoog niveau onderhouden (parkkwaliteit) en de gemeentelijke dienstverlening rondom begrafenissen wordt gewaarborgd.
- De gemeente faciliteert het kopen van grafrechten voor onbepaalde tijd, om zo recht te doen aan de wens voor blijvende grafrust.
- Er is ruimte voor natuurbegraven binnen de gemeente, mits dit plaatsvindt met respect voor de natuur en het landschap, en voldoet aan de geldende wettelijke kaders voor ecologisch beheer.

Onderdak voor mensen in nood

De toegenomen instroom van vluchtelingen stelt de gemeente voor uitdagingen. De Bijbel geeft ons de opdracht om gastvrij te zijn voor vluchtelingen en mensen in nood. De opvang van statushouders moet tegelijk in balans zijn met rechtvaardige belangen van de eigen bevolking. Er wordt gezorgd voor plek voor statushouders en er wordt een beroep gedaan op de samenleving. Plaatselijke kerken kunnen hun steentje bijdragen in het omzien naar deze nieuwe inwoners. Vrijwilligers kunnen helpen met werk, school en vrijetijdsbesteding.

Concreet:

- De gemeente toont christelijke barmhartigheid in de benadering van vluchtelingen en statushouders die op zoek zijn naar veiligheid en bescherming.
- De opvang van statushouders geschiedt op een wijze die past bij de aard en schaal van de gemeenschap, waarbij de draagkracht van de lokale samenleving leidend is.
- De gemeente stimuleert en faciliteert de betrokkenheid van kerken en vrijwilligers bij de opvang en integratie van statushouders, met specifieke aandacht voor ondersteuning bij het vinden van werk, passende scholing en deelname aan sociale activiteiten.

Rentmeesterschap

God heeft de aarde aan de mens toevertrouwd om die te beheren en te onderhouden. Daarom is goed rentmeesterschap van groot belang. We willen zorgvuldig omgaan met natuurlijke hulpbronnen en zorg dragen voor de schepping, zonder deze uit te putten. Tegelijk erkennen we dat we een verantwoordelijkheid dragen voor onze leefomgeving en het klimaat en dat er maatregelen nodig zijn om problemen op te lossen. Bij de keuze van maatregelen willen we nuchter en zorgvuldig zijn, met oog voor hun werkelijke effect. Boeren spelen bij de uitvoering ervan een cruciale rol als beheerders van een groot deel van ons landschap.

Concreet:

- De gemeente betreft inwoners bij beleid rondom klimaat en duurzaamheid, zoals bij de uitvoering van de Regionale Energiestrategieën.
- Het accent ligt op de haalbare, betaalbare en realistische uitvoering van maatregelen gericht op de huidige energiedoelen, zonder de lat onnodig hoger te leggen.
- De gemeente stimuleert en ondersteunt inwoners en bedrijven bij duurzame initiatieven.
- Bij klimaat- en milieubeleid gaat het om grote opgaven. Van belang is dat bewoners, bedrijven en boeren een evenredige bijdrage daaraan leveren, waarbij gelet wordt op realisme en praktische uitvoerbaarheid.

Ruimte voor verschil

De SGP streeft naar een samenleving waarin iedereen, ongeacht achtergrond of beperking, welkom is en zich gewaardeerd voelt. Vanuit Bijbelse naastenliefde zien we om naar kwetsbare mensen in hun situatie en bieden we ondersteuning waar nodig. Inclusie vraagt om wederzijds respect en ruimte voor verschil. De regenboog verwijst naar Gods goedheid en trouw en is daarom geen geschikt symbool voor activistisch diversiteitsbeleid. De gemeente speelt een verbindende en faciliterende rol, met aandacht voor toegankelijkheid en maatschappelijke betrokkenheid.

Concreet:

- De gemeente waarborgt dat niemand wordt gedwongen tegen het eigen geweten in te handelen. Vrijheid van meningsuiting en geloofsvrijheid blijven leidende principes.
- De gemeente kiest voor een brede aanpak van inclusie, waarin aandacht is voor de hele samenleving zonder nadruk op specifieke groepen of thema's.
- Inclusiebeleid richt zich op toegankelijkheid van publieke gebouwen, digitale diensten en openbare ruimtes, zodat iedereen kan deelnemen aan de samenleving.
- Vrijwilligersorganisaties die zich inzetten voor kwetsbare mensen in knelsituaties, zoals ouderen, mensen met een beperking en jongeren met psychosociale problemen, krijgen gemeentelijke ondersteuning.
- De gemeente stimuleert initiatieven en evenementen die de samenleving verbinden en respectvol omgaan met onze basale christelijke normen en waarden.

2. Gemeentebestuur en ondersteuning

Het gemeentebestuur richt zich op de samenleving en beoogt het welzijn en de belangen van haar inwoners te dienen. De overheid is immers Gods dienaar, de burger ten goede. Haar gezag ontleent zij niet aan de bevolking, maar heeft zij van God gekregen. De SGP streeft naar een gemeentebestuur dat dicht bij de inwoners staat, dat vraagt van raadsleden, bestuurders en ambtenaren een luisterend oor en vervolgens een actieve betrokkenheid op het geheel van de samenleving.

Interactie met de inwoners

De SGP vindt het belangrijk dat de gemeente bereikbaar en toegankelijk is voor haar inwoners. Gelukkig gaat er op dit gebied veel goed. Tegelijk ervaren ook veel inwoners een kloof tussen het bestuur en de burger. Dat is ernstig omdat daarmee de representativiteit van ons democratische stelsel wordt ondergraven. De SGP vindt het erg belangrijk dat deze kloof wordt overbrugd. Bestuurders moeten daarom zorgvuldig luisteren en actief betrokken zijn op het geheel van de samenleving.

Tegelijkertijd zien we dat inwoners steeds vaker hun onvrede uiten over besluiten van de lokale overheid. Dit gebeurt soms op een respectvolle manier, maar helaas ook steeds vaker via persoonlijke aanvallen of bedreigingen richting politici. Deze ontwikkeling ondermijnt het gezag en de effectiviteit van de overheid.

Met name bij complexe thema's zoals woningbouw, waar schaarse ruimte en tegenstrijdige belangen tot spanningen leiden, is het van groot belang dat bestuurders transparant en eerlijk communiceren. Door niet alleen te luisteren, maar ook belangen zorgvuldig af te wegen en keuzes vervolgens duidelijk uit te leggen, kan wederzijds begrip en vertrouwen worden versterkt.

Concreet:

- Het gemeentebestuur zoekt actief contact met de samenleving en neemt gevoelens, argumenten en zorgen van inwoners serieus.
- Het gemeentebestuur draagt verantwoordelijkheid voor het 'algemeen belang', ook wanneer dat soms in strijd is met individuele belangen.
- Het gemeentebestuur zet zich maximaal in voor een zorgvuldige belangenafweging en een transparante procedure, met oog voor het draagvlak onder inwoners.
- De gemeente bevordert de betrokkenheid van inwoners bij complexe lokale dossiers door transparant te communiceren over de belangenafweging bij infrastructurele projecten en woningbouw

Besturen mét de samenleving

Het gemeentebestuur hoeft zijn publieke taak niet alleen uit te oefenen. Wat de inwoner zelf kan aanpakken, neemt de overheid niet over. Veiligheid, leefbaarheid en zorgaanbod vormen de kerntaken van de gemeente.

Concreet:

- Het gemeentebestuur is verantwoordelijk voor een goede uitvoering van zijn kerntaken. Ter bevordering van het draagvlak doet zij dit, voor zover mogelijk, in samenwerking met de samenleving.
- De gemeente stimuleert en ondersteunt maatschappelijke en particuliere initiatieven die bijdragen aan de behartiging van deze kerntaken.
- De gemeente stimuleert het zelforganiserend vermogen van inwoners en organisaties bij het realiseren van oplossingen binnen deze kerntaken.
- De gemeente bewaakt haar democratische legitimiteit, ook binnen samenwerkingsverbanden zoals veiligheidsregio's en omgevingsdiensten, en behoudt daarin een actieve rol. Zij stelt zich proactief op en voorkomt situaties waarin gepasseerd wordt door andere partijen.

Bestuur: Betrouwbaar, sober en dienstbaar

De SGP ziet de overheid als een dienaar van God, die de dure plicht heeft om met wijsheid en integriteit over de publieke middelen en belangen te waken. In een tijd waarin zekerheden wankelen en de politieke waan van de dag regeert, kiest de SGP voor een koers van stabiliteit en ruggengraat. Besturen is voor ons een opdracht van rentmeesterschap: een zorgvuldige omgang met wat ons is toevertrouwd. Wij willen dat de gemeente Hardenberg een baken van rust en betrouwbaarheid is; een overheid die woord houdt, die haar grenzen kent en handelt vanuit een diep geworteld besef van dienstbaarheid aan de samenleving.

Concreet:

- Zorgvuldig met gemeenschapsgeld: De gemeente hanteert soberheid en doelmatigheid als leidraad voor alle uitgaven; elke euro wordt behoedzaam besteed aan kerntaken en het algemeen belang.
- Geen dure prestigeprojecten: De gemeente ziet af van kostbare symbolische projecten en buitensporige representatie. Beschikbare middelen worden bij voorrang geïnvesteerd in tastbare basisvoorzieningen die de kwaliteit van de leefomgeving direct versterken.
- Behoud van kapitaal door goed onderhoud: De gemeente voert een sober maar doelmatig vastgoedbeheer uit. Tijdig onderhoud aan objecten zoals het gemeentehuis en theater De Voorveghter heeft prioriteit om kapitaalvernietiging door achterstallig onderhoud (zoals houtrot) te voorkomen.
- Betrouwbaar en transparant: De gemeente hanteert het principe 'afpraak is afspraak'. Besluitvorming is navolgbaar en inwoners krijgen helder inzicht in de besteding van publieke middelen.
- Menselijke maat in dienstverlening: De gemeente stelt zich benaderbaar en dienstbaar op. Inwoners moeten kunnen rekenen op een voorspelbare koers en een toegankelijke overheid die naast hen staat in een veranderende samenleving.

Verbinden

Onze samenleving is heel gevarieerd. Er kunnen ontwikkelingen zijn die de veerkracht van een samenleving flink op de proef stellen. Het gemeentebestuur zet zich in voor vreedzaam samenleven en goede onderlinge verhoudingen in de maatschappij.

Concreet:

- Het gemeentebestuur is er voor alle inwoners.
- De gemeente zet zich in voor een veilige leefomgeving voor iedereen.
- De gemeente maakt zich sterk voor het beschermen en ondersteunen van de meest kwetsbaren.
- De gemeente zoekt naar verbindingen. Ze brengt initiatieven vanuit de samenleving bij elkaar, overbrugt verschillen en zorgt voor respect en uitwisseling tussen inwoners met uiteenlopende meningen en opvattingen.

Zichtbaarheid

De gemeente is de overheid die het dichtst bij de inwoner staat. Het gemeentebestuur is daarom zichtbaar, bekend en benaderbaar.

Concreet:

- De gemeente maakt werk van heldere communicatie en uitwisseling tussen besturen en inwoners.
- Informatieveiligheid en digitale bereikbaarheid van zowel de ambtelijke dienstverlening als het politieke proces moet continue worden gemonitord en op basis hiervan verbeterd.
- De gemeente moet de mensen die niet digitaal vaardig zijn zoveel mogelijk faciliteren en in elk geval de mogelijkheid bieden om een fysieke afspraak te maken.
- Het gemeentebestuur is zichtbaar en gemakkelijk vindbaar in de samenleving, door bijvoorbeeld werkbezoeken, een toegankelijke website en door te investeren in contacten met inwoners.
- Mensen die nieuw in onze gemeente komen wonen, worden door de gemeente verwelkomd op een regelmatig georganiseerde 'nieuwe bewonersavond', waar ze kennismaken met maatschappelijke organisaties en/of een welkomstpakket ontvangen.

Integriteit

Het vertrouwen in publieke bestuurders wordt steeds vaker op de proef gesteld. Discussies over integriteit, soms terecht maar ook vaak op basis van geruchten, onduidelijkheid of wantrouwen, kunnen het gezag van bestuurders ondermijnen. Het is daarom belangrijk dat bestuurders niet alleen integer handelen, maar ook zichtbaar en overtuigend laten zien dat zij dat doen.

Concreet:

- Bestuurders zijn eerlijk, oprecht en transparant in hun handelen. Zij staan altijd open voor verantwoording richting inwoners en collega's.
- Het gemeentebestuur bespreekt periodiek de integriteit van politieke ambtsdragers en neemt waar nodig maatregelen om integriteit te waarborgen en te versterken.

Samenwerking zoeken

De gemeente staat niet op zichzelf; haar invloed reikt verder dan haar de geografische grenzen. Samenwerking tussen gemeenten kan versterkend werken, maar de SGP zal daarbij scherp bewaken dat de eigen identiteit behouden blijft. Tegelijkertijd verandert de samenleving ingrijpend. Gemeentebesturen opereren steeds vaker in een breed maatschappelijk netwerk en delen hun publieke rol met wijkraden, platforms en gebiedsregisseurs. Dit vraagt om een continue afweging tussen draagvlak en brede vertegenwoordiging. Daarnaast zet de trend van schaalvergroting door, waarbij regio's een steeds grotere rol spelen. Dit maakt een zorgvuldige positiebepaling essentieel om de zelfstandigheid van de gemeente te waarborgen.

Concreet:

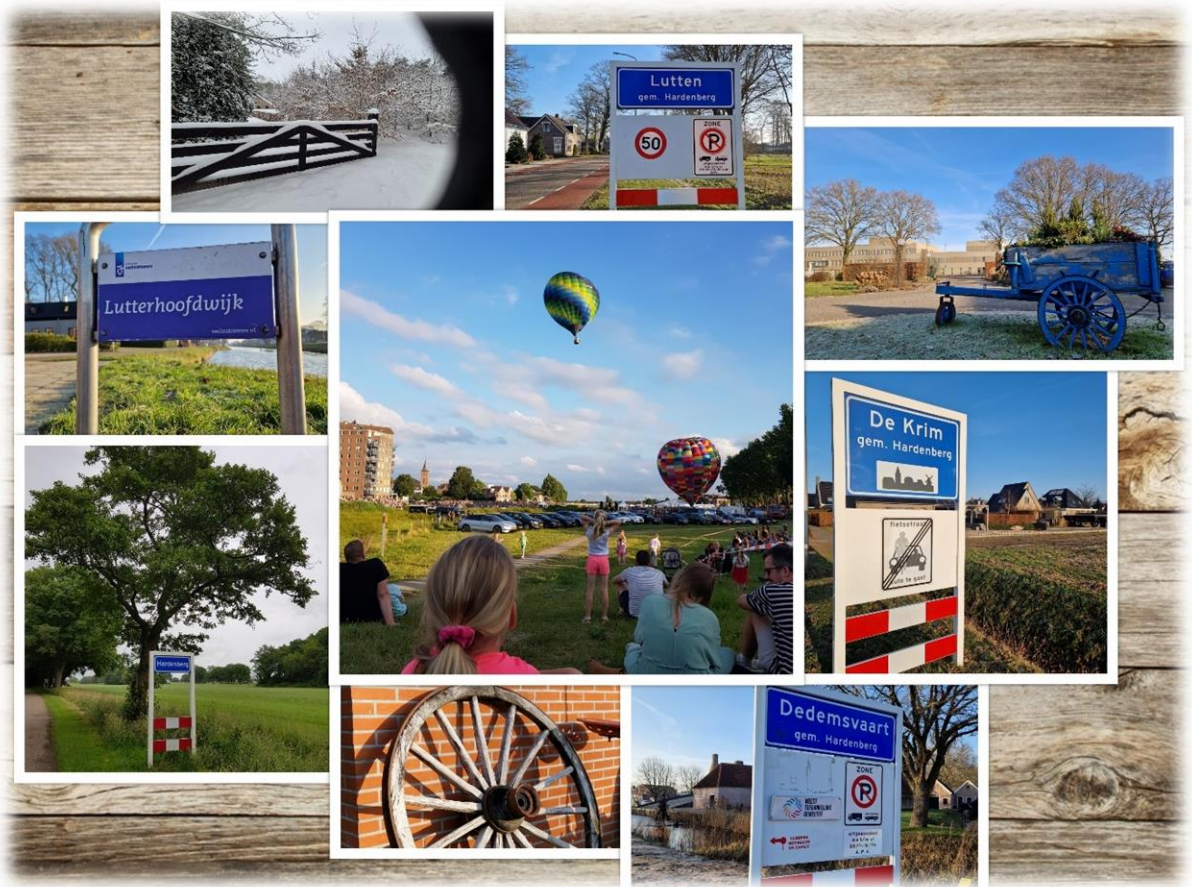
- De gemeente ondersteunt slimme samenwerking met onze buurgemeenten en de regio.
- Regiovorming kan positief zijn mits het democratisch geborgd is en het belang van burger en gemeente dient.

Bewaking van de identiteit

Onze gemeente heeft een uniek karakter dat haar onderscheidt van andere plaatsen. Inwoners voelen zich verbonden door lokale tradities, historie en identiteit, en zijn trots op hun dorp. Het is belangrijk om deze eigenheid te koesteren en te beschermen, ook wanneer samenwerking met andere gemeenten noodzakelijk is.

Concreet:

- Samenwerking die tot schaalvergroting leidt, mag niet ten koste gaan van de eigenheid van onze gemeenschap. Deze eigenheid wordt actief beschermd en behouden. Daarom steunt de SGP geen samenwerkingsvormen die het lokale karakter van onze gemeente onder druk zetten of doen verdwijnen.
- Het gemeentebestuur zet zich in voor het versterken van lokale tradities en het gemeenschapsgevoel, zodat inwoners zich blijven herkennen in onze gemeente.
- Dorpen en wijken hebben een eigen identiteit die gerespecteerd moet worden. Een wijkgerichte aanpak staat voorop, waarbij inwoners actief betrokken worden bij het beleid en de uitvoering van plannen die hun directe leefomgeving beïnvloeden.

Verbonden in netwerken

Onze gemeente speelt een belangrijke rol in het netwerk van maatschappelijke organisaties. Als overheid hebben we een unieke verantwoordelijkheid, maar we zien ook de waarde van ruimte geven aan initiatieven vanuit de samenleving. Door samenwerking ontstaat een sterker en hechter netwerk waarin inwoners en organisaties tot hun recht komen.

Concreet:

- Onze gemeente neemt actief deel aan de netwerken van maatschappelijke organisaties en werkt samen om lokale uitdagingen aan te pakken.
- De gemeente erkent en ondersteunt de kracht van de samenleving door ruimte te geven aan initiatieven vanuit inwoners, kerken en verenigingen.
- Tegelijk blijft de gemeentelijke overheid zich bewust van haar unieke, door God gegeven, taak en autoriteit om recht en orde te handhaven en het algemeen belang te dienen.
- Het goed functioneren van dorpsraden en wijkplatforms wordt gestimuleerd. Zij zijn representatief voor hun achterban, hebben een duidelijke positie en worden serieus betrokken bij de vormgeving en uitvoering van beleid dat hun gebied betreft.
- De SDG's zijn internationale doelen die gericht zijn op duurzame ontwikkeling en een rechtvaardige samenleving. Ze stimuleren samenwerking op thema's zoals armoedebestrijding en een gezonde leefomgeving. De SGP ziet het belang van deze thema's, maar vindt het onwenselijk dat onze gemeente zich zonder meer committeert aan deze VN-doelen. De nadruk op individuele rechten en vrijheden binnen de SDG's kan botsen met christelijke waarden, zoals het huwelijk. Daarom beschouwt de SGP de SDG's niet als richtlijn voor gemeentelijk beleid, maar hecht zij wel waarde aan zorg voor de naaste en goed rentmeesterschap.

3. Veiligheid

Veiligheid is een voorwaarde voor een goede samenleving. Inwoners willen veiligheid in hun huis, in hun wijk, in het verkeer, op school en op het werk. De zorg voor veiligheid is één van de kerntaken van de overheid. De politie draagt daarbij in de eerste plaats zorg voor de fysieke veiligheid.

De gemeente draagt een grote verantwoordelijkheid voor het gevoel van veiligheid van alle inwoners. Maar veiligheid en 'je veilig voelen' is niet iets wat de gemeente alleen kan realiseren. Ook woningcorporaties, instellingen, ondernemers en inwoners zelf spelen een belangrijke rol in het bevorderen van een veilige leefomgeving, zowel thuis, op het werk als onderweg.

De SGP hecht veel waarde aan samenwerking om veiligheid te bevorderen. Door samen te werken met partners, vrijwilligers, inwoners en ondernemers kan het veiligheidsgevoel in onze gemeente worden verbeterd. Initiatieven die bijdragen aan het bestrijden van criminaliteit en overlast verdienen steun en waardering.

Preventie

De SGP vindt dat preventie en handhaving onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Preventieve maatregelen helpen problemen voorkomen, terwijl handhaving zorgt voor een veilige en rechtvaardige samenleving. De gemeente straalt daadkracht uit in haar beleid en communicatie. Vandalisme, overlast en geweld tegen hulpverleners worden niet getolereerd.

Concreet:

- Buurtpreventie, WhatsApp-groepen en AED-projecten worden actief gestimuleerd en ondersteund.
- Kinderen krijgen op basisscholen voorlichting over sociale veiligheid om een goede basis te leggen voor respectvol gedrag.
- Er is speciale aandacht voor jeugd en gezinnen met complexe problemen, met zorg op maat om escalaties te voorkomen.
- De gemeente bestrijdt overmatig alcohol- en drugsgebruik met voorlichting, controles en striktere handhaving van het alcoholverbod op straat.
- De samenwerking met de reclassering wordt versterkt, zodat ex-gedetineerden begeleiding krijgen bij wonen en werk, om terugval te voorkomen en hen een nieuwe kans te bieden.

Veiligheid – Bescherming van inwoners voorop

Ons gemeentebestuur heeft de eerste verantwoordelijkheid om inwoners te beschermen. Dat geldt zowel in de stad, in de dorpen als in de buitengebieden.

Concreet:

- De gemeente ziet de zorg voor veiligheid als een absolute kerntaak, waarbij de bescherming van inwoners in hun huis, wijk, op school en op het werk centraal staat.
- Het gevoel van veiligheid van alle inwoners is een prioriteit; de gemeente draagt de verantwoordelijkheid om onveiligheidsgevoelens serieus te nemen en hierop te acteren.
- Veiligheid wordt benaderd als een gezamenlijke opdracht, waarbij de gemeente de samenwerking opzoekt met woningcorporaties, instellingen, ondernemers en inwoners om de leefomgeving veiliger te maken.
- De gemeente ondersteunt en waardeert lokale veiligheidsinitiatieven, zoals WhatsApp-buurtpreventiegroepen en buurtpreventieteams, die als 'ogen en oren' van de wijk fungeren.
- De fysieke veiligheid en bereikbaarheid van hulpdiensten in het buitengebied worden gewaarborgd, zodat ook inwoners op afgelegen erven kunnen rekenen op snelle hulp bij incidenten.
- De gemeente investeert in een dekkend netwerk van 24/7 beschikbare AED's en faciliteert burgerhulpverlening, zodat medische veiligheid in alle kernen en buurtschappen op niveau blijft.
- Calamiteitenplannen en risicocommunicatie zijn actueel en toegankelijk, zodat inwoners weten wat zij moeten doen bij grootschalige incidenten of rampen.

Politie

Ook onze gemeente krijgt steeds meer te maken met ondermijnende criminaliteit. Drugsdelicten, woninginbraken, (auto)criminaliteit en criminele activiteiten op bedrijventerreinen verschuiven van de stad naar het platteland. De SGP wil de doelen van de Nationale Politie bundelen met gemeentelijke doelstellingen. Daardoor nemen de lokale mogelijkheden toe. Het is noodzakelijk om met alle partners samen te werken. De gemeente zorgt voor voldoende inzet van ambtenaren op het terrein van openbare orde en veiligheid.

Concreet:

- De gemeente zet in op de zichtbaarheid van wijkagenten en streeft naar een norm van één wijkagent per 5.000 inwoners.
- Er wordt onderzocht of er per dorp of wijk een steunpunt kan komen waar inwoners de wijkagent laagdrempelig kunnen spreken.
- De gemeenteraad bepaalt de lokale prioriteiten voor de politie, met specifieke aandacht voor ondermijnende criminaliteit, woninginbraken en overlast door drugshandel.
- De gemeente hanteert een strikt drugsbeleid en staat de vestiging van coffeeshops niet toe.
- Er wordt meer ruimte gecreëerd voor de opsporing van lokale criminaliteit in directe samenwerking met de wijkagenten.
- De gemeente zet maximaal in op het realiseren van korte aanrijtijden voor politie, ambulance en brandweer; deze tijden worden jaarlijks in de gemeenteraad geëvalueerd.
- De gemeente voert een streng vergunningsbeleid (Bibob) uit om te voorkomen dat personen met een crimineel verleden een vergunning krijgen.
- De burgemeester zet de noodbevelsbevoegdheid in bij wolvenproblematiek om problematische wolven te verjagen of, indien nodig, te laten afschieten ter bescherming van mens en dier.

Boa's

Boa's (buitengewoon opsporingsambtenaren) mogen geen politietaken overnemen. De SGP vindt dat hun inzet beperkt moet blijven tot taken die binnen hun bevoegdheden passen. Wanneer zij in de praktijk toch meer verantwoordelijkheid krijgen, moeten zij beschikken over de juiste middelen om hun werk veilig en effectief uit te voeren. Daarnaast moet de wijkagent voldoende tijd en ruimte hebben om zijn taken als agent goed uit te kunnen voeren.

Concreet:

- De taken van BOA's blijven duidelijk afgebakend binnen hun specifieke bevoegdheden, waarbij politietaken uitdrukkelijk de verantwoordelijkheid van de politie blijven.
- De uitrusting van BOA's wordt aangepast aan hun takenpakket, zodat zij hun werk veilig en effectief kunnen uitvoeren bij zwaardere verantwoordelijkheden.
- De gemeente zorgt voor professionele begeleiding en ondersteuning van BOA's, met oog voor hun eigen veiligheid tijdens de handhaving van de openbare orde.
- De lokale kennis van BOA's wordt actiever ingezet bij de aanpak van ondermijning; zij worden beter uitgerust en ondersteund om misstanden in de wijk effectief te signaleren.
- De gemeente waarborgt dat de wijkagent voldoende tijd behoudt voor kerntaken, door de samenwerking met BOA's efficiënt in te richten.

Brandweer

Brandweer en ambulancezorg zijn belangrijke schakels in de zorg en veiligheid voor de inwoners. Er zijn regionale samenwerkingsverbanden, maar de gemeente moet volop aandacht aan dit thema blijven geven.

Concreet:

- Het gemeentebestuur onderhoudt nauw contact met brandweervrijwilligers en stimuleert de werving van nieuwe vrijwilligers om de paraatheid te borgen.
- De gemeente is volledig voorbereid op haar taken bij een ramp of crisis, waarbij veel aandacht uitgaat naar preventieve voorbereiding, onderlinge samenwerking en regelmatige oefeningen.

Discriminatie en geweld

Ieder leven is intrinsiek waardevol. Daarom wijst de SGP geweld en discriminatie in elke vorm af. We hebben oog voor kwetsbare groepen en ondersteunen initiatieven die hun veiligheid vergroten. Daarbij verdient de aanpak van antisemitisme extra aandacht. Dit thema verdwijnt nu vaak in de breedte van het antidiscriminatiebeleid, terwijl Jodenhaat de laatste tijd helaas sterk toeneemt. De SGP vindt dat hier stevig tegen opgetreden moet worden.

Concreet:

- De gemeente faciliteert een meldpunt voor discriminatie en geweldsincidenten, waar inwoners veilig melding kunnen maken van onveilige situaties.
- Buurtbemiddeling wordt tijdig aangeboden om escalatie van overlast door burens of verwarde personen in de woonomgeving te voorkomen.
- De gemeente voert een lokale aanpak tegen antisemitisme, in nauwe samenwerking met de politie en het Openbaar Ministerie.
- Onderwijs over de Holocaust wordt gestimuleerd via lespakketten en bezoeken aan musea om bewustwording te vergroten.
- De gemeente weert pro-Palestijnse demonstraties bij herdenkingen zoals 4 mei, om het respect voor de lokale oorlogsgeschiedenis en de Joodse gemeenschap ongestoord te waarborgen.

4. Verkeer en vervoer

Verkeer en vervoer blijven belangrijke aandachtspunten. Het toenemende aantal auto's vraagt om slimme en toekomstbestendige oplossingen. De SGP wil doorgaande verkeersstromen zoveel mogelijk buiten woonkernen houden om leefbaarheid en veiligheid te waarborgen. Openbaar vervoer speelt een belangrijke rol en moet efficiënt en toegankelijk worden ingezet. Daarnaast verdient fietsverkeer prioriteit, met veilige en goed onderhouden fietspaden én maatregelen om fietsen aantrekkelijker te maken, zoals voldoende stallingen en goede aansluitingen op OV-knooppunten. De SGP zet zich in voor een evenwichtige aanpak, waarbij verduurzaming van het vervoer hand in hand gaat met praktische oplossingen voor inwoners.

Optimale doorstroom

Om de bereikbaarheid te vergroten pakt de gemeente actuele verkeersknelpunten met spoed aan, ook op de plekken waar autoverkeer stroopt.

Concreet:

- De gemeente evalueert de nieuwe inrichting van de Haardijk en de Hessenweg (Heemse) om te borgen dat de doorstroming en veiligheid na de recente verbouwingen daadwerkelijk zijn verbeterd.
- Er wordt een gedragen oplossing gezocht voor De Wisseling (Dedemsvaart), waarbij leefbaarheid in het centrum hand in hand gaat met een uitstekende bereikbaarheid van de winkels.
- De gemeente blijft bij het Rijk aandringen op een veilige N36, met de focus op ongelijkvloerse kruisingen en fysieke rijbaanscheiding om ongevallen te voorkomen.
- De laatste onveilige schakels in de fietsroute Slagharen-Hardenberg worden gedicht, zodat schoolgaande jeugd over de gehele verbinding veilig kan fietsen.
- De gemeente waarborgt de bereikbaarheid en veiligheid van het wegennet door preventief en grootschalig onderhoud aan de bruggen over het kanaal Almelo-De Haandrik, waaronder de bruggen bij Bergentheim, de Emtenbroekerdijk en de Hoogenweg.
- De gemeente zet zich in regionaal verband actief in voor de realisatie van de Nedersaksenlijn om de ontsluiting van de regio met Groningen en Twente structureel te verbeteren.
- De bevoorrading van het centrum wordt slim ingericht, waarbij de gemeente supermarkten en grootwinkelbedrijven stimuleert om goederenvervoer zoveel mogelijk buiten de spitsuren en met oog voor de veiligheid van winkelend publiek te laten plaatsvinden.
- De gemeente werkt volgens een actueel Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP) dat regelmatig wordt getoetst aan de groei van de verschillende kernen en nieuwe verkeersstromen.

Veiligheid

Verkeersveiligheid is voor de SGP heel belangrijk, want ieder leven telt. De inzet is altijd om de verkeersstromen zo te geleiden dat iedereen op een zo veilig mogelijke manier kan deelnemen aan het verkeer. De wegen naar en rond scholen hebben de speciale aandacht.

Concreet:

- De gemeente voltooit de inrichting van de 'Fietsroute Heemse' op De Brink, waarbij de veiligheid van kwetsbare verkeersdeelnemers voorop staat en de bereikbaarheid van vitale medische voorzieningen tijdens de uitvoering gegarandeerd blijft
- De gemeente realiseert veilige fiets- en wandelroutes van en naar scholen en andere vitale centra binnen de gemeente.
- Er wordt nauw samengewerkt met maatschappelijke organisaties, scholen en bedrijven om veilig verkeersgedrag te bevorderen en bewustwording te vergroten.
- De maximumsnelheid op doorgaande wegen blijft in principe 50 km/h, tenzij de verkeersveiligheid een aanpassing vereist. In woonwijken is de norm 30 km/h, waarbij de weginrichting volledig in overeenstemming wordt gebracht met de veiligheidsrichtlijnen voor deze zones.
- Overschrijdingen van de maximumsnelheid in woonwijken worden streng aangepakt om de leefbaarheid en veiligheid in de buurt te waarborgen.
- Kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals voetgangers en fietsers, krijgen prioriteit bij de inrichting van wegen en kruispunten, zodat hun veiligheid optimaal is gegarandeerd.

Duurzaam vervoer

Vervoer wil de SGP niet alleen goed geregeld hebben, maar ook zo schoon mogelijk. Hiervoor zijn goede OV-mogelijkheden noodzakelijk.

Concreet:

- De gemeente zet in op snelle en betrouwbare OV-verbindingen naar alle dorpskernen, waarbij een optimale bereikbaarheid van woonwijken en bedrijventerreinen het uitgangspunt is.
- De gemeente oefent actieve druk uit op de provincie voor het behoud en de structurele verbetering van de busverbindingen, aangezien de provinciale overheid hier de regie voert.
- Het netwerk van (snel)laadpalen in de openbare ruimte wordt uitgebreid om de transitie naar elektrisch vervoer voor zowel inwoners als bezoekers te faciliteren.
- Er worden voldoende oplaadpunten voor elektrische fietsen gerealiseerd in de centra, in combinatie met kwalitatieve en (beveiligde) fietsenstallingen om diefstalpreventie en comfort te verhogen.
- De gemeente stimuleert duurzaam woon-werkverkeer door samenwerking met het bedrijfsleven. Hierbij wordt actief ingezet op collectieve vervoersplannen, deelmobiliteit en de toepassing van 'smart mobility'-oplossingen om de druk op de wegen te verminderen.

Fietspaden in het buitengebied

Vervoer wil de SGP niet alleen goed geregeld hebben, maar ook zo schoon en veilig mogelijk. Hiervoor moet de gemeente de komende jaren de focus verschuiven van prestigeprojecten in het centrum naar de basisvoorzieningen in onze kernen en het buitengebied. De SGP ziet de fiets als een cruciaal, gezond en emissieloos vervoermiddel dat vooral in een 'Landstad' als Hardenberg optimaal gefaciliteerd moet worden.

Concreet:

- De gemeente voert een inhaalslag uit op het onderhoud van fietspaden in het buitengebied. Nu de grootschalige aanpak van de Zwarte Dijk en de Collendoornerdijk in de afrondende fase zit (voorjaar 2026), wordt direct ingezet op het herstel van aansluitende routes waar wortelopdruk en gaten in het asfalt de veiligheid nog in de weg staan.
- De fysieke scheiding van verkeersstromen op de route Slagharen-Hardenberg wordt voltooid. De gemeente bewaakt de realisatie van de vrijliggende fietspaden langs de Venneweg, zodat scholieren op deze drukke route definitief gescheiden worden van zwaar landbouw- en autoverkeer.
- Alle kernen, van Sibculo tot Mariëenberg, blijven verbonden via een kwalitatief en drempelvrij netwerk. De gemeente waarborgt een fijnmazige infrastructuur met goede verlichting, zodat dorpen en het buitengebied ook in de avonduren veilig bereikbaar blijven voor fietsers.
- De veiligheid in winkelgebieden wordt gewaarborgd door strikte handhaving op fatbikes. In de centra van Hardenberg en Dedemsvaart wordt actief opgetreden tegen opgevoerde elektrische tweewielers en snelheidsovertredingen in voetgangersgebieden, om de veiligheid van voetgangers en ouderen te beschermen.
- De gemeente zet in op innovatief fietscomfort door de installatie van regensensoren. Op strategische kruispunten wordt technologie toegepast die fietsers bij slecht weer sneller groen licht geeft, waardoor wachttijden in de regen tot een minimum worden beperkt.
- Het gebruik van de fiets wordt verder gestimuleerd door het dichtenvan de laatste ontbrekende schakels in het netwerk. Bij verkeerslichten krijgen fietsers vaker prioriteit en worden regensensoren standaard toegepast, zodat wachttijden in de regen tot een minimum worden beperkt.

5. Economie

De SGP zet zich in voor een gezonde economie die voorziet in ons levensonderhoud en bijdraagt aan het welzijn van de samenleving. Vanuit het Bijbelse rentmeesterschap zien we de verantwoordelijkheid om economische ontwikkeling in balans te laten zijn met zorg voor de schepping. Waar mogelijk streven we naar economische groei met circulaire middelen en duurzame oplossingen.

Lokale economie

De gemeente stimuleert economische ontwikkeling die past bij de lokale beroepsbevolking en maakt doordachte ruimtelijke keuzes om een goede balans te behouden tussen economie, milieu, wonen, werken en recreëren. Duurzaamheid en efficiënt ruimtegebruik staan centraal.

Concreet:

- De gemeente voert een structurele dialoog met het lokale MKB en familiebedrijven. Door middel van periodiek overleg met lokaal gewortelde ondernemers wordt de samenwerking versterkt en de continuïteit van de lokale economie gewaarborgd.
- De gemeente stimuleert gerichte en verantwoorde innovatie. Fondsen en faciliteiten worden bij voorkeur ingezet voor projecten die arbeidsbesparend werken, de veiligheid op de werkvloer verhogen of de afhankelijkheid van schaarse grondstoffen verminderen.
- De gemeente zet in op regionale samenwerking met behoud van karakter. Er wordt gestreefd naar een vestigingsklimaat dat aansluit bij de identiteit en het opleidingsniveau van de eigen bevolking, met een focus op de maakindustrie, ambacht, logistiek met toegevoegde waarde en lokale dienstverlening.
- De gemeente versterkt de streekeconomie door een actieve reductie van de regeldruk. In plaats van promotiecampagnes krijgt de lokale ondernemer ruimte door minder bureaucreatie, waardoor korte ketens tussen producent en burger op natuurlijke wijze kunnen groeien.
- De gemeente geeft voorrang aan circulaire initiatieven vanuit het principe van 'bouwen en bewaren'. Hergebruik van grondstoffen, reparatie en verlenging van productlevensduur worden gestimuleerd vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid voor de leefomgeving.
- De gemeente bewaakt de zondag als collectief rustpunt. Ter bescherming van werknemers en zelfstandigen tegen overbelasting, en ter versterking van de sociale samenhang, wordt de zondag gehandhaafd als gezamenlijke rustdag in de lokale economie.

Economie van de toekomst: Rentmeesterschap in een digitale wereld

Het economisch leven in Hardenberg vraagt om wendbaarheid, maar mag nooit losgezongen raken van morele kaders. De SGP kiest bewust voor een economie waarin de mens centraal staat en niet wordt gereduceerd tot productiefactor in een 24-uurs economie. Groei is geen doel op zichzelf, maar moet ten dienste staan van gezinnen, gemeenschappen en toekomstige generaties.

Digitalisering, automatisering en kunstmatige intelligentie bieden kansen, mits zij worden ingezet als hulpmiddel en niet als vervanging van menselijke verantwoordelijkheid. Innovatie moet bijdragen aan het ontlasten van werknemers, het verlichten van arbeidskrapte en het versterken van vakmanschap, niet aan ongebreidelde schaalvergroting of permanente bereikbaarheid.

De gemeente Hardenberg heeft hierin een faciliterende en normstellende rol. Zij schept ruimte voor ondernemerschap dat oog heeft voor de lange termijn, voor familiebedrijven en voor de lokale gemeenschap, en durft tegelijkertijd grenzen te stellen waar economie dreigt te botsen met leefbaarheid en rust.

Concreet:

- De gemeente trekt bedrijven aan met werkgelegenheid die past bij de lokale beroepsbevolking. Ze maakt ruimtelijke keuzes met oog voor een goede balans tussen economie, milieu, wonen en werkgelegenheid. We zorgen voor goede communicatie tussen de gemeente en bedrijven.
- De gemeente blijft zich inzetten voor een positief vestigingsklimaat voor ondernemers, van ZZP'ers tot grote(re) bedrijven. De gemeente zet in op een zo efficiënt mogelijk benutten van beschikbare ruimte.
- Hoger bouwen wordt onder voorwaarden toegestaan, mits het geen afbreuk doet aan het landelijke karakter van de omgeving en zorgvuldig wordt ingepast in de ruimtelijke visie van de gemeente.

Ruimte voor de ruggengraat van Hardenberg

De gemeente Hardenberg beschouwt zelfstandige ondernemers, familiebedrijven, het midden- en kleinbedrijf (MKB) en de agrarische sector als de fundamentele ruggengraat van de lokale economie én samenleving. Zij zorgen voor werkgelegenheid, leefbaarheid in de kernen en continuïteit van generatie op generatie. De rol van de gemeente is ondersteunend en voorwaardenscheppend; zij fungeert als dienaar die de juiste randvoorwaarden schept waarin verantwoord ondernemerschap kan bloeien. Economische ontwikkeling mag daarbij nooit leiden tot het uitputten van mensen, gezinnen of het landschap. De gemeente kiest voor een economie met de menselijke maat, waarin ruimte is voor rust, vakmanschap en langetermijndenken.

Concreet:

- De gemeente hanteert een 'ja, mits'-houding voor agrarische innovatie: De gemeente ondersteunt boeren die willen investeren in duurzaamheid, dierenwelzijn of nevenactiviteiten op het erf door procedures te verkorten en mee te denken in kansen in plaats van belemmeringen.
- De gemeente stelt grenzen aan de verpaupering van het buitengebied: De gemeente faciliteert de herbestemming van vrijkomende agrarische bebouwing (VAB-regeling) voor kleinschalige bedrijvigheid of bewoning, zodat erven vitaal blijven en ondermijnende criminaliteit geen kans krijgt.
- De gemeente prioriteert lokale ondernemers bij aanbestedingen: De gemeente zet maximaal in op het gunnen van opdrachten aan lokale Hardenbergse bedrijven en zzp'ers, binnen de wettelijke kaders, om de eigen economie en werkgelegenheid te versterken.
- De gemeente beperkt de lastendruk voor ondernemers: De gemeente waakt voor stijgingen van de onroerendezaakbelasting (OZB) voor niet-woningen en andere lokale heffingen, om het vestigingsklimaat voor familiebedrijven en mkb-ondernemers aantrekkelijk te houden.
- De gemeente waarborgt een goede bereikbaarheid van bedrijventerreinen: De gemeente investeert in de infrastructuur en digitale ontsluiting (glasvezel) van zowel de stedelijke bedrijventerreinen als de verspreide locaties in de dorpen, zodat de logistieke ruggengraat van de regio sterk blijft.

Dienstverlening aan ondernemers

De gemeente Hardenberg beschouwt lokale ondernemers niet als een nummer, maar als een essentiële gesprekspartner. De gemeentelijke organisatie is ingericht om ondernemers actief te ondersteunen, proactief te betrekken bij besluitvorming en de menselijke maat in de dienstverlening te bewaken.

Concreet:

- De gemeente stelt een vaste bedrijfscontactfunctionaris aan voor betrouwbare ondersteuning. Dit centrale aanspreekpunt begeleidt ondernemers en agrariërs proactief bij vragen, vergunningstrajecten en uitbreidingsplannen om vertraging en bureaucratische frustratie te voorkomen.
- De gemeente biedt digitale dienstverlening met behoud van de menselijke maat. Hoewel digitalisering wordt ingezet om processen te versnellen, blijft persoonlijk contact en fysieke bereikbaarheid van de gemeentelijke organisatie altijd gewaarborgd.
- De gemeente voert een structurele dialoog met het lokale MKB en familiebedrijven. Door middel van periodiek overleg met lokaal gewortelde ondernemers wordt de samenwerking versterkt en de continuïteit van de lokale economie gewaarborgd.
- De gemeente stimuleert een inclusieve arbeidsmarkt door ondernemers praktisch te ontlasten. Bedrijven die kansen bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden ondersteund via begeleiding en loonkostensubsidies, waarbij de nadruk ligt op vrijwillige samenwerking in plaats van extra verplichtingen.
- De gemeente bevordert de lokale werkgelegenheid. Bij de inkoop van diensten en producten door de gemeente wordt, binnen de wettelijke kaders, maximaal ruimte geboden aan lokale ondernemers en ondernemers uit de regio.

Lastendruk, regelgeving en rentmeesterschap

De gemeente schept een ondernemersklimaat waarin procedures eenvoudig, voorspelbaar en rechtvaardig zijn. Economische vitaliteit wordt bevorderd door kritisch te kijken naar lokale regeldruk en de financiële lasten voor bedrijven tot een minimum te beperken, terwijl de zondag als gezamenlijk ankerpunt wordt beschermd.

Concreet:

- De gemeente biedt financiële ademruimte door terughoudendheid bij lokale lasten. Er vindt geen automatische lastenverzwaring voor ondernemers plaats; elke verhoging wordt zorgvuldig afgewogen zodat er ruimte blijft voor investeringen in personeel en innovatie.
- De gemeente hanteert heldere en eenduidige regelgeving zonder onnodige barrières. Gemeentelijke regels zijn uitsluitend gericht op veiligheid en de bescherming van de leefomgeving; wat op lokaal niveau vereenvoudigd kan worden, wordt ook daadwerkelijk vereenvoudigd.
- De gemeente bewaakt de zondag als collectief rustpunt. Ter bescherming van werknemers en zelfstandigen tegen overbelasting, en ter versterking van de sociale samenhang, wordt de zondag gehandhaafd als gezamenlijke rustdag in de lokale economie.
- De gemeente zet in op een merkbare vermindering van regeldruk voor agrariërs en lokale producenten. Door overbodige lokale regels te schrappen, ontstaat ruimte voor korte ketens tussen boer, maker en burger en voor innovatieve landbouwconcepten.
- De gemeente geeft voorrang aan circulaire initiatieven vanuit het principe van 'bouwen en bewaren'. Hergebruik van grondstoffen, reparatie en verlenging van productlevensduur worden gestimuleerd vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid voor de schepping.
- De gemeente stimuleert gerichte en verantwoorde innovatie. Fondsen en faciliteiten worden bij voorkeur ingezet voor projecten die arbeidsbesparend werken, de veiligheid op de werkvloer verhogen of de afhankelijkheid van schaarse grondstoffen verminderen.
- De gemeente zet in op regionale samenwerking met behoud van karakter. Er wordt gestreefd naar een vestigingsklimaat dat aansluit bij de identiteit en het opleidingsniveau van de eigen bevolking, met een focus

Landbouw: Boeren met toekomst

De landbouw is onmisbaar voor onze voedselvoorziening en vormt een dragende pijler onder het karakter van Hardenberg als Landstad. Agrariërs zijn beheerders van het landschap en rentmeesters van Gods schepping. De gemeente heeft de plicht hen ruimte te geven om economisch gezond te blijven, zonder hen verder in het nauw te brengen met stapeling van regels.

Concreet:

- De gemeente fungeert als partner in de praktijk. Bij bedrijfsontwikkeling, vergunningverlening en het opstellen van toekomstplannen denkt de gemeente actief mee, waarbij de praktische en bedrijfseconomische haalbaarheid zwaar meeweegt in de besluitvorming.
- De gemeente voorkomt een stapeling van regels voor agrariërs. Hardenberg voert geen aanvullende lokale beperkingen in bovenop landelijke of provinciale regelgeving; wat elders wordt opgelegd, wordt op lokaal niveau niet verzaamd.
- De gemeente zet in op de bescherming van waardevolle cultuurgrond. Kostbare landbouwgrond wordt beschermd tegen de aanleg van grootschalige zonneparken en onnodige bebouwing. De gemeente hanteert het principe dat landbouwgrond primair bestemd blijft voor voedselproductie en agrarisch natuurbeheer.
- De gemeente voert een nuchter en landschappelijk verantwoord energiebeleid. Windmolens worden uitsluitend gefaciliteerd op bedrijventerreinen en langs grootschalige infrastructuur, om de openheid van het agrarische landschap en de leefbaarheid van de woonkernen te waarborgen.
- De gemeente biedt actieve ondersteuning bij transitie en erfontwikkeling. Agrariërs die hun bedrijfsvoering aanpassen of nevenactiviteiten willen starten, zoals zorg, recreatie of ambacht, krijgen begeleiding om deze plannen op een passende wijze binnen de dorpsstructuur te realiseren.
- De gemeente spreekt waardering uit voor agrarisch vakmanschap. In beleid en communicatie kiest de gemeente consequent voor verbinding en het uitdragen van het belang van lokale voedselproducenten, waarbij polarisatie tussen stad en platteland actief wordt tegengegaan.
- De gemeente stimuleert innovatie in de agrarische sector. Er wordt ruimte geboden aan proefprojecten die bijdragen aan duurzaamheid, kringlooplandbouw en emissiereductie, mits deze passen binnen de schaal en het karakter van de Hardenbergse landbouw.
- De gemeente bevordert de dialoog tussen boer en burger. Door het faciliteren van educatieve projecten en lokale afzetkanalen (korte ketens), versterkt de gemeente het begrip voor de agrarische sector bij de bredere bevolking.

De wolf: Bescherming van mens en vee boven ideologie

De terugkeer van de wolf in Overijssel veroorzaakt grote onrust in het buitengebied van Hardenberg. Voor de SGP staat vast dat de veiligheid van inwoners, de gemoedsrust van gezinnen en de bescherming van de veestapel altijd voorrang moeten hebben boven een ideologisch gedreven natuurbesluit. Wij beschouwen de wolf niet als een verrijking van onze leefomgeving, maar als een reëel risico voor het zorgvuldig opgebouwde agrarische cultuurlandschap, de recreatieve functie van ons buitengebied en de veiligheid op en rond het erf.

De SGP belijdt dat de overheid door God is ingesteld als Zijn dienaar, met als eerste taak het beschermen van de naaste en diens rechtmatig bezit. Deze Bijbelse opdracht vraagt in de huidige wolvenproblematiek om een nuchtere en daadkrachtige aanpak. De gemeente Hardenberg mag zich niet verschuilen achter internationale regelgeving of hogere overheden wanneer de veiligheid en leefbaarheid van haar burgers in het geding zijn, maar dient haar eigen verantwoordelijkheid te nemen in de bescherming van de samenleving.

Concreet:

- De gemeente zet in op een wolfvrij agrarisch cultuurlandschap. Vanuit de zorg voor het menselijk leven en het welzijn van de veestapel, stelt de gemeente dat de wolf niet thuishoort in ons kleinschalige en intensief bewoonde gebied. Wij pleiten bij de provincie en het Rijk onverkort voor een nulstand binnen de gemeentegrenzen.
- De gemeente stelt veiligheid van de naaste boven alles. Wanneer de veiligheid van inwoners, kinderen of vee acuut wordt bedreigd, dient de burgemeester zijn wettelijke bevoegdheden aan te wenden om direct in te grijpen. In het kader van de publieke taak moet het mogelijk zijn probleemwolven direct te verjagen of, indien noodzakelijk, te verwijderen.
- De gemeente biedt nabijheid en steun via een 'Steunpunt Wolf'. De gemeente richt een laagdrempelig loket in dat agrariërs en hobbydierhouders ontlast van bureaucratie. Dit steunpunt helpt bij het nemen van wolfwerende maatregelen en de afhandeling van schadeclaims, zodat de getroffen zich gesteund weet door de overheid.
- De gemeente heeft oog voor de psychische en pastorale impact. Een aanval door een wolf raakt het hart van een gezinsbedrijf of de hobby van een inwoner. De gemeente zorgt voor actieve betrokkenheid en passende ondersteuning voor de getroffen, met oog voor de emotionele belasting die dergelijke incidenten met zich meebrengen.
- De gemeente neemt een regisserende rol in snelle interventie. Hardenberg wacht niet lijdzaam op verre besluitvorming, maar werkt samen met de provincie en veiligheidsdiensten aan een protocol voor directe actie bij overlast op het erf, om herhaling en escalatie te voorkomen.
- De gemeente communiceert eerlijk en waakzaam. Inwoners worden op transparante wijze geïnformeerd over de risico's en meldpunten. De gemeente bagatelliseert de terechte zorgen van haar burgers niet, maar treedt op als een betrouwbare en beschermende overheid.

Stikstof, PAS-melders en vergunningskwesties

Onduidelijke en steeds veranderende regelgeving vanuit Brussel en Den Haag heeft ertoe geleid dat veel ondernemers, agrariërs en andere initiatiefnemers met terugwerkende kracht zonder geldige natuurvergunning komen te zitten. De gevolgen zijn ingrijpend: bedrijven en instellingen uit allerlei sectoren worden geconfronteerd met juridische onzekerheid en financiële problemen.

Voor agrarische ondernemers speelt dit probleem al langer door de situatie rondom PAS-melders, maar recente rechterlijke uitspraken brengen ook tal van andere bedrijven en instellingen in de knel. Intern saldeerders verkeren in grote onzekerheid, vaak zonder zich volledig bewust te zijn van de risico's die ze lopen. De impact van deze situatie is niet alleen zakelijk, maar ook persoonlijk en maatschappelijk voelbaar.

Concreet:

- De gemeente richt een steunpunt op waar getroffen ondernemers en initiatiefnemers terechtkunnen voor hulp en (juridische) ondersteuning.
- Dit steunpunt biedt ook aandacht voor de psychische impact op betrokkenen en hun gezinnen.
- De gemeente ondersteunt ondernemers in situaties waarin banken of andere partijen zich vanwege het ontbreken van een geldige vergunning terugtrekken.
- Er komt een actieve lobby bij de landelijke en Europese overheden om de vervallen vergunningen te legaliseren en eerder vergunningsvrije situaties alsnog te erkennen.
- Bij handhaving weegt de gemeente zorgvuldig de proportionaliteit en maatschappelijke gevolgen per casus. Waar nodig zal zij terughoudend zijn in het toepassen van handhaving als dat tot onrechtvaardige situaties zou leiden.

Visie op de arbeidsmarkt

De SGP wil de lokale economie stimuleren om werkgelegenheid voor onze inwoners te creëren. Daarom verwacht de SGP van de lokale bedrijven dat zij hun maatschappelijke verantwoordelijkheid hierin nemen. De nieuwe economie van winkelen via internet en robotisering vraagt om een bezinning op arbeid.

Belangrijk is om zowel betaald als niet-betaald werk te waarderen. De SGP vindt zorg, ondersteuning en vrijwilligerswerk essentieel voor het goed functioneren van de samenleving. Daarom moet het gestimuleerd en meer gewaardeerd worden.

Concreet:

- De gemeente heeft grote waardering voor onbetaald werk zoals vrijwilligerswerk en mantelzorg en brengt dit ook tot uitdrukking.
- Voldoende werkgelegenheid voor alle opleidingsniveaus, jongeren en schoolverlaters.
- Samenwerking met de sociale dienst en UWV bij het vervullen van vacatures.
- De gemeente stimuleert ondernemers om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en mensen die re-integreren, passend werk aan te bieden.
- Arbeidsmigratie mag geen gemakkelijke oplossing zijn voor tekorten op de arbeidsmarkt zolang een groot aantal Nederlanders nog in de bijstand zit. De gemeente zet in op het activeren van werkzoekenden uit de eigen regio.

6. Financiën

De gemeente voert een verantwoord financieel beleid en zorgt ervoor dat inkomsten en uitgaven in balans blijven. Dit waarborgt een stabiele reservepositie en voorkomt onverwacht stijgende lasten voor inwoners. De SGP zet zich in voor een solide financiële basis, waarbij uitgaven zorgvuldig worden afgewogen en doelmatig worden besteed.

Hoewel de gemeente steeds meer taken van het Rijk krijgt toebedeeld, blijven de bijbehorende financiële middelen vaak achter. Dit vraagt om scherpe prioritering en een efficiënte inzet van middelen, zodat essentiële voorzieningen gewaarborgd blijven zonder de lokale lasten onnodig te verhogen. De SGP pleit voor een eerlijke verdeling van middelen vanuit het Rijk en zet zich in voor financiële transparantie en verantwoord bestedingsbeleid.

Transparantie

De SGP streeft naar maximale transparantie, ook op financieel gebied. Transparant zijn betekent inzicht geven in de financiële mogelijkheden. Maar ook duidelijk zijn in de verantwoording van de bestede financiële middelen. De risicoparagraaf is een essentieel onderdeel van deze verantwoording.

Het gaat om belastinggeld dat merendeels wordt opgebracht door inwoners. Het vertrouwen van burgers in de manier waarop de gemeente met haar financiële middelen omgaat, is ook van betekenis voor de bereidheid tot het betalen van gemeentelijke belastingen en heffingen.

Concreet:

- De gemeente publiceert jaarlijks een overzicht van de financiële situatie, zodat inwoners inzicht krijgen in de beschikbare middelen.
- Alle bestedingen worden duidelijk verantwoord, met een overzicht van waar en hoe het geld wordt besteed.
- De risicoparagraaf wordt altijd meegenomen in de begroting, zodat mogelijke financiële risico's inzichtelijk zijn voor alle betrokkenen.

Financieel beleid

De SGP streeft naar een heldere, overzichtelijke en degelijke begroting.

Concreet:

- De gemeente zet in op het structureel verlagen van de schuldpositie. Omdat lenen geld kost, is het blijvend aflossen van leningen een noodzakelijk onderdeel van het financiële beleid om de rente- en aflossingslasten te beperken.
- De gemeente betracht grote terughoudendheid bij belastingverhogingen. De lokale lastendruk voor inwoners en ondernemers wordt zo laag mogelijk gehouden om de financiële ademruimte in de samenleving te bewaken.
- De gemeente hanteert kostendekkende tarieven voor specifieke diensten. Voor zaken als het rioolrecht en de afvalstoffenheffing worden de tarieven zo vastgesteld dat de kosten van deze diensten volledig worden gedekt door de opbrengsten, zonder winstoogmerk.
- De gemeente hanteert een sociaal tarief voor begraafrechten. Begraafrechten hoeven niet volledig kostendekkend te zijn, om te waarborgen dat een waardige begrafenis voor iedere inwoner financieel toegankelijk blijft.
- De gemeente biedt ondersteuning via kwijtschelding van lokale belastingen. Inwoners die moeten rondkomen van een laag inkomen kunnen aanspraak maken op kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, om armoede en sociale uitsluiting te voorkomen.
- De gemeente besteedt middelen doelmatig en verantwoord. Uitgaven worden alleen gedaan voor noodzakelijke doelen tegen een marktconforme prijs. Het opbouwen van reserves is geen doel op zich, maar de gemeente spaart doelgericht om financiële tegenvallers adequaat te kunnen opvangen.

Subsidiebeleid

Het subsidiëren van activiteiten van organisaties, verenigingen of instellingen beoogt altijd doelstellingen van publiek belang te ondersteunen.

Concreet:

- De gemeente erkent het recht op subsidie voor identiteitsgebonden organisaties. Instellingen die activiteiten ontplooiën met een aantoonbaar publiek belang, komen op gelijke voet in aanmerking voor financiële ondersteuning, ongeacht hun religieuze of levensbeschouwelijke grondslag.
- De gemeente hanteert christelijke waarden als toetsingskader voor ondersteuning. Aanvragen voor subsidies of projecten waarvan de doelstellingen of activiteiten in strijd zijn met Bijbelse uitgangspunten, kunnen niet rekenen op de steun van de gemeente, aangezien deze niet bijdragen aan het door de gemeente nagestreefde morele en maatschappelijke welzijn.

7. Sociaal domein

De SGP vindt het belangrijk dat iedereen mee moet kunnen doen in de samenleving. Gelukkig gaat het met de meeste inwoners goed en zijn ze zelfredzaam. Maar dit lukt niet iedereen. Inwoners die daarbij hulp nodig hebben verdienen zorg, ondersteuning en bescherming. Kerken, scholen en maatschappelijke instellingen spelen hierin een belangrijke rol en worden intensief betrokken bij het gemeentelijke beleid.

Welzijn, jeugd- en jongerenwerk

In het sociaal domein zijn veel vrijwilligersorganisaties actief, vaak verbonden aan kerken of maatschappelijke organisaties. De SGP is kritisch op het uitbesteden van welzijnstaken aan grote partijen, omdat dit kleinere, lokaal gewortelde initiatieven kan verdringen.

Concreet:

- Lokaal actieve maatschappelijke organisaties en initiatieven op het gebied van zorg en welzijn verdienen gemeentelijke steun.
- Jeugd- en jongerenwerk krijgen ondersteuning. Maatschappelijke organisaties en kerken geven we de ruimte om dit op hun eigen manier in te vullen.
- De gemeente bevordert het werk van maatschappelijke organisaties die actief zijn op het gebied van armoedebestrijding, begeleiding van statushouders, schuldhulpverlening en het tegengaan van eenzaamheid. Voorbeelden daarvan zijn de Voedselbank, sociale fondsen, repair cafés, stichting Present, stichting Schuldhulpmaatje, de NPV, het Leger des Heils en Vluchtelingenwerk.
- De gemeente is verplicht om beleid op te stellen om suïcide te voorkomen. Samen met scholen, kerken en lokale organisaties wordt suïcidepreventiebeleid opgesteld. Deze sluit aan bij de landelijke wet integrale suïcidepreventie.
- Een betrokken en kritische adviesraad Sociaal Domein krijgt de nodige ondersteuning.

Jeugd en gezin

Als in een gezin liefde woont bloeien vaders, moeders en kinderen op. De overheid moet het gezin daarom koesteren en beschermen. Helaas gebeurt dat nu nauwelijks. Het individu – en dus niet het gezin – vormt vaak het uitgangspunt van gemeentelijk beleid. De SGP wil het gezin juist weer in ere herstellen. We hechten aan de primaire verantwoordelijkheid van ouders voor de opvoeding en het opgroeien van hun kinderen.

Gezinnen staan onder grote druk, zoals blijkt uit het afgenomen welbevinden van jongeren en de sterk gestegen vraag naar jeugdhulp. De SGP maakt zich hierover grote zorgen. De kosten van de jeugdzorg rijzen hierdoor de pan uit. Dit vraagt om een kritische inzet van gemeentelijke budgetten, met focus op preventie en passende zorg.

De SGP vindt dat er bij jeugdhulp in het algemeen teveel van de gemeente wordt verwacht. De moderne trend is dat iedereen succesvol moet worden. Het leven is echter niet maakbaar. Bij de geringste tegenslag of afwijking bij het opgroeien is er niet direct professionele hulp nodig. De gemeente moet zich meer inzetten voor het versterken van de eigen kracht en regie van jongeren en hun gezin. Ook wil de SGP dat de gemeente strikter afbakt wat zij als jeugdhulp ziet en wat niet. Dat helpt om te bepalen waaraan al dan niet publiek geld wordt uitgegeven. De gemeente moet de jeugdhulp doelmatiger en doeltreffend inrichten zodat het de vraag naar hulp en ondersteuning weer onder controle krijgt. Dit vraagt om een duidelijke visie, consistent beleid en scherpe(re) keuzes.

Kinderen met gescheiden ouders zijn helaas oververtegenwoordigd in alle vormen van jeugdhulp. De maatschappelijke gevolgen van scheidingen zijn gigantisch. Toch kijkt de politiek vaak weg van deze rauwe realiteit. Dit taboe moet worden doorbroken om kinderen, ouders en de samenleving verder te helpen. Het is cruciaal dat de gemeente investeert in het versterken van relaties en het voorkómen van (v)chtscheidingen.

Concreet:

- De gemeente biedt toegankelijke ondersteuning via een laagdrempelig jeugdteam. In het 'Centrum voor Jeugd en Gezin' kunnen gezinnen terecht voor directe hulp en advies, waarbij de drempel voor ondersteuning zo laag mogelijk wordt gehouden.
- De gemeente geeft prioriteit aan relatieondersteuning en de preventie van (v)chtscheidingen. Er wordt een laagdrempelig loket ingericht voor hulpvragen over relaties, huwelijk en gezin. Om gezinnen te versterken, stelt de gemeente relatieondersteuning gratis beschikbaar.
- De gemeente waarborgt de keuzevrijheid in de jeugdzorg. Het wettelijke recht van zorgvragers om hulp te ontvangen die aansluit bij hun eigen identiteit en levensovertuiging wordt in de praktijk actief door de gemeente beschermd.
- De gemeente intensiveert de ondersteuning voor kwetsbare jongvolwassenen. Voor jongeren met een licht verstandelijke beperking bevordert de gemeente de samenwerking tussen school, zorgaanbieder en gezin, zodat zij niet tussen wal en schip vallen in een steeds complexere samenleving.
- De gemeente voert de Wet integrale suïcidepreventie actief uit. Gezien de urgentie van de problematiek onder jongeren zet de gemeente in op vroegtijdige signalering en preventie van zelfdoding.
- De gemeente bewaakt de rechtsbescherming van ouders. Bij ingrijpende maatregelen van de kinderbescherming ziet de gemeente toe op een rechtvaardig proces en goed feitenonderzoek, zodat de positie van het gezin beschermd blijft.
- De gemeente geeft de voorkeur aan opvang in gezinsverband. Jongeren die niet thuis kunnen wonen, worden zoveel mogelijk opgevangen in een pleeggezin of gezinshuis. Het gebruik van gesloten jeugdzorg wordt tot een strikt minimum beperkt.
- De gemeente ondersteunt pleegouders en gezinshuisouders actief. Deze opvoeders worden gestimuleerd en gefaciliteerd in hun onmisbare taak voor de samenleving.
- De gemeente organiseert specialistische jeugdhulp op regionale schaal. Hierbij wordt gestreefd naar minimale administratieve lasten voor zorgaanbieders, zodat de focus blijft liggen op de zorg aan het kind.
- De gemeente neemt verantwoordelijkheid voor de aanpak van huiselijk geweld. De bestrijding van kindermishandeling en huiselijk geweld heeft hoge prioriteit, waarbij de gemeente toeziet op zorgvuldige procedures binnen de jeugdbeschermingsketen.
- De gemeente houdt de kosten voor jeugdhulp beheersbaar. De uitgaven blijven binnen het beschikbare budget, waarbij de gemeente richting het Rijk blijft aandringen op structurele en toereikende financiering.

Zorg en welzijn (Wmo), ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) legt de verantwoordelijkheid bij inwoners, maar de gemeente ondersteunt met zorg, begeleiding en hulp aan huis. Vrijwilligers en mantelzorgers zijn hierbij onmisbaar en verdienen actieve ondersteuning.

Concreet:

- Inwoners behouden keuzevrijheid binnen de Wmo, zodat zij zorg kunnen krijgen die past bij hun levensovertuiging.
- Sociale wijkteams blijven laagdrempelig en toegankelijk voor directe ondersteuning.
- Vrijwilligers krijgen waardering, zoals een jaarlijkse prijs en een passende verzekering.
- Mantelzorgers ontvangen een jaarlijkse, royale waardering van de gemeente.
- Er komt meer aandacht voor respijtzorg en andere manieren om mantelzorgers te ondersteunen.
- Wijkverpleegkundigen blijven cruciaal voor directe hulp aan hulpbehoevenden.
- De gemeente biedt goede voorzieningen voor psychosociale hulp, met keuzevrijheid voor levensbeschouwelijke instellingen.
- De gemeente biedt vrouwen die ongewenst zwanger zijn laagdrempelige psychosociale ondersteuning en helpt bij opvang, huisvesting en zorg voor hun kind.

Werk, inkomen en arbeidsmarkt

Zowel betaald als onbetaald werk draagt bij aan de samenleving. De SGP erkent de grote waarde van vrijwilligerswerk, mantelzorg en zorg, en beschouwt deze als niet minder belangrijk dan betaalde arbeid. Iedereen is verantwoordelijk voor verwerving van een eigen inkomen, maar de gemeente biedt steun aan degenen die dat niet zelf kunnen. Het sociale zekerheidsstelsel is bedoeld als tijdelijk vangnet voor wie dat nodig heeft, niet als een structurele voorziening voor wie kan werken maar ervoor kiest dat niet te doen.

Concreet:

- Samen met bedrijven organiseert de gemeente leer-werkplekken voor het opdoen van werkervaring.
- Inwoners met een uitkering leveren indien mogelijk een tegenprestatie, bijvoorbeeld via vrijwilligerswerk.
- Jeugdwerkloosheid wordt actief aangepakt met hulp van het bedrijfsleven.
- De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt wordt gestimuleerd via samenwerking tussen scholen en bedrijven.
- De gemeente geeft het goede voorbeeld door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt binnen de organisatie een plek te geven en zet zich in voor een brede uitvoering van de banenafpraak, zowel binnen de gemeentelijke organisatie als bij lokale werkgevers.
- Schuldhulpverlening wordt toegankelijker gemaakt met hulp van maatjes en persoonlijke dienstverlening.
- Een ruimhartig minimabeleid omvat kwijtschelding van belastingen, bijzondere bijstand en ziektekostenverzekeringen.
- De gemeente voorkomt de armoedeval door eraan bij te dragen dat (meer) werken financieel aantrekkelijker is dan het ontvangen van een uitkering.

8. Onderwijs

Goed onderwijs is essentieel voor de ontwikkeling van onze inwoners en de samenleving als geheel. Het Rijk is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs, maar de gemeente speelt een belangrijke rol in het scheppen van randvoorwaarden. Denk aan passend onderwijs, leerlingenvervoer, onderwijshuisvesting en het tegengaan van onderwijsachterstanden. De SGP hecht veel waarde aan betrokkenheid bij lokaal onderwijs in alle kernen, waarbij de vrijheid van onderwijs absoluut leidend blijft.

Onderwijshuisvesting

De gemeente is verantwoordelijk voor de bekostiging van (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding van scholen. Goede huisvesting biedt een gezonde en veilige leeromgeving en sluit aan bij de behoeften van scholen en leerlingen.

Concreet:

- Schoolbesturen en de gemeente werken samen aan een integraal huisvestingsplan (IHP) dat aansluit bij passend onderwijs en leerlingenvervoer.
- Duurzame en energiezuinige schoolgebouwen zijn een prioriteit; renovatie is een volwaardig alternatief voor nieuwbouw.
- Bij wijzigingen in leerlingaantallen past de gemeente tijdig het huisvestingsbeleid aan.
- Huisvesting wordt aangepast waar nodig om passend onderwijs te ondersteunen.
- De gemeente ondersteunt scholen in hun autonomie en stuurt niet op samenwerking of fusies.
- Ventilatie en binnenklimaat krijgen structureel aandacht.

Onderwijsachterstanden tegengaan

De gemeente biedt speciale programma's aan om kinderen met een onderwijsachterstand te helpen. Ze krijgt daar ook geld van het Rijk voor. De SGP wil laaggeletterdheid en taalachterstanden effectief aanpakken. Het bevorderen van leesgedrag onder jonge kinderen is hierbij een belangrijk middel.

Concreet:

- Bij afspraken over resultaten van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) staat de inzet van scholen centraal. De gemeente schrijft geen leeropbrengsten of didactische middelen, zoals een Citotoets, voor aan scholen.
- De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en bibliotheken om leesgedrag en taalvaardigheid te bevorderen, met een focus op de bestrijding van laaggeletterdheid en het versterken van de educatieve rol van bibliotheken.
- Bibliotheken worden ondersteund als kennis- en ontmoetingscentra waar inwoners terecht kunnen voor informatie, debat en sociale interactie rondom taal, geletterdheid en educatie.

Thuiszitters

Elk kind heeft recht op onderwijs, maar voor sommige kinderen is school tijdelijk of definitief niet de juiste plek. De gemeente werkt samen met scholen en jeugdhulp om thuiszitten te voorkomen en oplossingen te bieden.

Concreet:

- Onderwijs en jeugdhulp werken samen om thuiszitten te voorkomen, met oog voor complexe situaties.
- De gemeente minimaliseert wachtlijsten bij zorgaanbieders voor kinderen en jongeren met complexe problematiek.
- Leerlingen die vanuit een instelling terugkeren naar school, krijgen goede begeleiding.

Leerlingenvervoer

De SGP belijdt dat ouders de eerste verantwoordelijkheid dragen voor de opvoeding en de schoolkeuze van hun kinderen. De gemeente Hardenberg heeft de dure plicht om deze keuzevrijheid praktisch mogelijk te maken. Leerlingenvervoer is daarom geen louter logistieke taak of een sluitpost op de begroting, maar een essentiële voorwaarde om het grondwettelijke recht op identiteitsgebonden onderwijs te waarborgen. Voor kinderen met een beperking of leerlingen die kiezen voor een school die aansluit bij hun levensbeschouwing, mag de afstand nooit een barrière vormen.

Concreet:

- De gemeente waarborgt de keuzevrijheid door een ruimhartig vervoersbeleid.
- Er wordt vastgehouden aan een royale ondersteuning voor leerlingen die naar een school reizen met een passende identiteit (zoals reformatorisch of bijzonder onderwijs), ook als deze buiten de directe woonkern ligt.
- De gemeente eerbiedigt het recht van ouders. Bij de uitvoering van het leerlingenvervoer staat de visie van de ouders en het welzijn van het kind centraal; de overheid dient hierin faciliterend en niet belemmerend op te treden.
- De gemeente hanteert een eerlijke financiële regeling. De eigen bijdrage voor ouders wordt tot een minimum beperkt, zodat de portemonnee nooit de doorslag geeft bij de keuze voor een school die de identiteit van het gezin weerspiegelt.
- De gemeente ziet toe op veilig en vertrouwd vervoer. Voor kwetsbare kinderen in het speciaal onderwijs waarborgt de gemeente een stabiele vervoersvoorziening met vaste gezichten, zodat rust en veiligheid tijdens de reis gegarandeerd zijn.
- De gemeente minimaliseert de bureaucratie voor gezinnen. De aanvraagprocedure voor leerlingenvervoer wordt ingericht op basis van vertrouwen en nabijheid, waarbij onnodige administratieve lasten voor ouders worden geschrapt.

Onderwijs en zorg

De gemeente waarborgt dat zorg-, welzijns- en onderwijsbeleid aansluit bij de identiteit van christelijke inwoners en instellingen, met ruimte voor eigen invulling door scholen, verenigingen en organisaties.

Concreet:

- Onderwijs-zorgarrangementen moeten soepel verlopen, zonder dat ouders van het kastje naar de muur worden gestuurd.
- Zorgaanbieders die aansluiten bij de identiteit van leerlingen, ouders en scholen worden actief ondersteund en gestimuleerd.
- Gemeenten werken samen om scholen de kans te geven zorgmiddelen te bundelen, zodat ze eigen zorgprofessionals in de school kunnen inzetten.

Integrale kindcentra

Op veel plekken in het land worden Integrale kindcentra (IKC) ontwikkeld. Dit zijn voorzieningen voor kinderen van 0-12 jaar. Een IKC biedt scholen een kans om leerlingen vroeg bij de (identiteit van de) school te betrekken. Ook kunnen ze een goede doorlopende leerlijn bieden. Integrale kindcentra kunnen een goed instrument zijn om onderwijsachterstanden te bestrijden en sociale cohesie te bevorderen.

Concreet:

- Maatschappelijke initiatieven zoals peuterspeelzalen worden niet onnodig gehinderd met regels. De gemeente verstrekt ook subsidie aan initiatieven die de voorschoolse educatie bevorderen.
- Scholen mogen niet worden gedrongen of gedwongen om zich om te vormen tot een IKC of brede school.

9. Sport, erfgoed en recreatie

De SGP wil een hechte samen-leving, niet een 'naast-elkaar-leving'. Cultuur en aandacht voor cultuurgeschiedenis kunnen hierin een belangrijke rol spelen. Dat geldt ook voor verantwoord samen recreëren en sporten.

Sport

Regelmatige sportbeoefening draagt bij aan een gezonde levensstijl en heeft een belangrijke sociale en vormende werking, vooral voor jongeren. De SGP ondersteunt sport door goede faciliteiten te bieden en breedtesport te bevorderen. Extra aandacht gaat uit naar ouderen en mensen met een beperking. Het bevorderen van (commerciële) topsport ziet de SGP niet als een taak voor de overheid. Zondagsrust blijft voor de SGP een belangrijk uitgangspunt. Het houden van sportevenementen en openbare wedstrijden op zondag wordt daarom afgewezen. De SGP waardeert het wanneer gemeentelijke sportvoorzieningen zelfstandig opereren.

Concreet:

- De gemeente stimuleert sport, spel en gezondheid via samenwerking met scholen.
- Breedtesport krijgt ondersteuning door middel van toegankelijke en duurzame sportvoorzieningen.
- De gemeente ondersteunt maatschappelijke initiatieven en sportverenigingen actief bij het bieden van inclusieve sportmogelijkheden.
- Sportevenementen kunnen op maandag tot en met zaterdag worden georganiseerd.
- Gezien de vele waterwegen en plassen in Hardenberg is zwemvaardigheid van levensbelang. De SGP kiest onvoorwaardelijk voor het behoud van voldoende en bereikbare zwemgelegenheid, zodat elk kind veilig kan opgroeien in onze waterrijke omgeving.
- De gemeente investeert in moderne, laagdrempelige sportvoorzieningen in de openbare ruimte die uitnodigen tot bewegen en ontmoeten, zoals de realisatie van de sportzone 'BOSS' in Dedemsvaart.

Cultuur

De SGP vindt cultuurbeleving heel belangrijk. Het stimuleren van sociaal-culturele activiteiten kan daaraan bijdragen. Culturele activiteiten moeten ontstaan uit particulier initiatief. De gemeente vervult daarbij wel een stimulerende en ondersteunende rol. Er zijn helaas ook cultuuruitingen die in ethisch opzicht onacceptabel zijn. Uiteraard mogen cultuuruitingen schuren. Maar reclame-uitingen, culturele activiteiten of kunstuitingen met een godslasterlijk, aanstootgevend of te shockerend karakter wil de SGP uit de openbare ruimte weren. Ook dient de zondagsrust gerespecteerd te worden.

Concreet:

- De gemeente zorgt voor een moderne, toegankelijke bibliotheek met bijbehorende maatschappelijke voorzieningen, zoals hulp bij digitale vraagstukken.
- Scholen krijgen ondersteuning bij natuur- en cultuureducatie. De gemeente geeft hun ruimte voor een eigen invulling, die bij de identiteit van de school past.
- De gemeente steunt lokale media, zodat zij inwoners onafhankelijk informatie kunnen geven. Ook zijn deze media een platform voor de maatschappelijke dialoog.
- De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en muziekscholen om muziekonderwijs toegankelijk te maken voor alle kinderen. Mooie initiatieven, zoals schoolorkesten en samenspelprojecten, krijgen waar mogelijk ondersteuning.

Archeologie en Erfgoed: Identiteit in rentmeesterschap

Hardenberg is gebouwd op een rijke historie die teruggaat tot de vroege Saksische bewoning rond Nijnestede. Voor de SGP is archeologie en erfgoedbeleid geen luxe of louter een vrijetijdsbesteding, maar een morele plicht voortvloeiend uit het christelijk rentmeesterschap: wat ons door voorgaande generaties is toevertrouwd, moeten wij zorgvuldig bewaren en doorgeven. Vanaf de vroege nederzettingen tot de bouw van de Stephanuskerk in 1362 vertellen archeologische vindplaatsen en monumentale kerkgebouwen het verhaal van de geschiedenis van onze streek. Dit erfgoed vormt het fundament onder onze dorpen, kernen en gemeenschapszin. De SGP streeft ernaar dat dit erfgoed niet verdwijnt achter hekken of wordt opgeofferd aan

projectontwikkeling, maar zichtbaar en levend blijft in de samenleving als een getuigenis van ons verleden.

De gemeente Hardenberg beschikt over een waardevolle inventarisatie van de lokale geloofsgemeenschappen in de vorm van de Kerkenvisie. De SGP ziet met zorg dat een aanzienlijk deel van de kerkgebouwen onder druk staat door leegstand, hoge onderhoudskosten en verduurzamingsopgaven. De SGP accepteert niet dat deze bepalende gebouwen geruisloos uit het straatbeeld verdwijnen. De Kerkenvisie moet daarom worden ingezet als een actief instrument om religieus erfgoed voor de toekomst te behouden.

Concreet:

- De gemeente ondersteunt de Kerkenvisie actief. De resultaten uit de inventarisatie worden direct vertaald naar concreet beleid. De gemeente ondersteunt kerkbesturen proactief bij toekomstverkenningen, waarbij de preventie van leegstand het belangrijkste uitgangspunt is.
- De gemeente waarborgt de bescherming van karakteristieke kerkgebouwen. De momenteel onbeschermde kerkgebouwen – waaronder de Petrakerk, De Hoeksteen en de Hessenwegkerk – worden met voorrang beoordeeld op hun cultuurhistorische waarde en als karakteristiek pand opgenomen in het Omgevingsplan.
- De gemeente voert een actieve monitoringsrol op rijksmonumentale kerken. Voor de vijf rijksmonumenten – de Stephanuskerk, Reestkerk, Van Dedemkerk, Höftekerk en Witte (Lambertus)kerk – ziet de gemeente toe op tijdig onderhoud. Achterstallig onderhoud, zoals houtrot of verval, wordt vroegtijdig gesignaleerd om kapitaalvernietiging te voorkomen.
- De gemeente faciliteert exploitatie en verduurzaming van kerkelijke gebouwen. Waar investeringen in isolatie of lokale energie-uitwisseling maatschappelijk wenselijk maar financieel complex zijn, biedt de gemeente ondersteuning via maatwerkregelingen en subsidies om de exploitatie van de gebouwen houdbaar te houden.
- De gemeente zet in op waardige en passende herbestemming. In situaties waar sluiting onvermijdelijk is, zoals bij de Westerkerk in Bergentheim of de Gereformeerde Kerk in Bruchterveld, bevordert de gemeente herbestemmingen met een maatschappelijk karakter. Het omgevingsbeleid wordt hierbij flexibel ingezet om juridische barrières voor passende nieuwe functies weg te nemen.
- De gemeente hanteert maatwerk met respect voor kerkelijke tradities. Bij kerken met specifieke beperkingen rondom nevengebruik, zoals de Heilige Vitus in Dedemsvaart en de H. Alphonsus de Liguori in Slagharen, erkent de gemeente de religieuze status. Respect voor de oorspronkelijke functie is leidend bij het verkennen van nieuwe mogelijkheden.
- De gemeente bewaakt de sociale samenhang bij kerksluiting. Om te voorkomen dat ontmoeting, zingeving en vrijwilligerswerk uit een wijk of dorp verdwijnen, stimuleert de gemeente de samenwerking tussen kerkelijke locaties en multifunctionele centra, zonder dat dit leidt tot ongewenste concurrentie of verdringing.

Archeologie en historische waarde

De bodem van Hardenberg is een schatkist van onze Saksische en christelijke oorsprong. Voor de SGP is de grond onder onze voeten niet slechts een bouwlocatie, maar een archief dat het verhaal vertelt van Gods weg met onze streek en de generaties die ons voorgingen. Dit besef vraagt om grote zorgvuldigheid; bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mag het respect voor ons verleden nooit wijken voor kortstondig gewin. Het blootleggen of bewaren van deze sporen is een daad van eerbied aan onze voorouders en een opdracht om onze identiteit voor het nageslacht te borgen.

Concreet:

- De gemeente voert een actieve archeologische zorgplicht uit. Bij de voorbereiding van bouw- en infrastructurele projecten wordt de bodemgesteldheid zorgvuldig onderzocht. Bijzondere vindplaatsen, zoals de urnenvelden bij Nijenstede, worden behandeld als waardevolle bronnen van kennis over de lokale herkomst en waar mogelijk 'in situ' (ter plekke) behouden.
- De gemeente handhaaft een strikte bescherming van het stadsgezicht Gramsbergen. De historische ruimtelijke kwaliteit van de stadskern, met de Boomhofkerk als bepalend middelpunt, wordt geborgd in het Omgevingsplan. Nieuwbouw en renovatie in dit gebied zijn ondergeschikt aan de bestaande cultuurhistorische karakteristieken.
- De gemeente bevordert levend erfgoed en historische educatie. Straatnamen, monumenten en gedenkplaatsen die herinneren aan bepaalde figuren zoals bisschop Jan van Arkel of de algemene ontstaansgeschiedenis van Hardenberg, worden actief beheerd en onderhouden. De gemeente stimuleert educatieve projecten die jongere generaties inzicht geven in de wortels van hun eigen leefomgeving.
- De gemeente bewaakt de zichtbaarheid van historische lijnen in het landschap. Bij de inrichting van de openbare ruimte worden historische elementen, zoals oude stadswallen of voormalige handelsroutes, geaccentueerd om het verhaal van Hardenberg leesbaar te houden voor inwoners en bezoekers.
- De gemeente ondersteunt het behoud van kleinschalig erfgoed. Naast grote monumenten heeft de gemeente oog voor kleinschalige objecten zoals grenspaaltjes, historische hekken en gevelstenen, die gezamenlijk de cultuurhistorische fijnstructuur van de verschillende kernen vormen.
- De gemeente faciliteert de toegankelijkheid van historisch bronmateriaal. In samenwerking met lokale historische verenigingen zorgt de gemeente dat documentatie en archeologische resultaten breed beschikbaar worden gesteld voor onderzoek en publieke belangstelling.

Recreatie en vrije tijd

De mens heeft behoefte aan rust en ontspanning. De SGP beschouwt recreatie als een waardevolle manier om te genieten van de door God gegeven schepping. De rol van de gemeente is het scheppen van de juiste randvoorwaarden, waarbij recreatie, natuur en de belangen van omwonenden in een gezond evenwicht blijven. Economische belangen van recreatieve ondernemingen, zoals grootschalige parken (bijv. Capfun), mogen nooit ten koste gaan van de leefbaarheid voor de lokale bevolking of de rust in het buitengebied.

De SGP stelt vast dat de toegankelijkheid van de natuur onder druk staat door steeds strengere regelgeving. Wij verzetten ons tegen de trend waarbij de mens structureel uit de natuur wordt geweerd. De natuur is er voor de mens, mits we er als goede rentmeesters mee omgaan. Inwoners van Hardenberg moeten blijvend toegang houden tot de groene gebieden in hun eigen omgeving.

Concreet:

- De gemeente stelt grenzen aan massarecreatie: De gemeente faciliteert geen uitbreidingsplannen van grootschalige vakantieparken (zoals Capfun) die leiden tot een disproportionele druk op de omgeving, de natuur of de infrastructuur. De belangen van eigen inwoners en agrarische bedrijven gaan boven die van internationale recreatieketens.
- De gemeente zet in op een overlastvrij buitengebied: Bij uitbreiding of exploitatie van recreatieterreinen is een integraal verkeers- en leefbaarheidsplan een vereiste. De gemeente werkt samen met ondernemers om de verkeersveiligheid en rust rondom de parken te waarborgen, waarbij de ondernemer een actieve rol speelt in het beheersen van de druk op de omgeving.
- De gemeente houdt natuur toegankelijk voor eigen inwoners: De gemeente verzet zich tegen regels die lokale wandelaars en fietsers uit natuurgebieden weren, terwijl grote parken juist natuur claimen. De natuur in Hardenberg moet in de eerste plaats openstaan voor de eigen bevolking.
- De gemeente kiest voor kleinschaligheid: In plaats van massa-toerisme stimuleert de gemeente lokale initiatieven die passen bij de eigenheid van de regio, zoals kwalitatief kleinschalig kamperen en 'kamperen bij de boer'.
- De gemeente bewaakt het Vechtdal-landschap: Zorgvuldige landschappelijke inpassing is een harde eis. Visueel verstorende attracties of bebouwing worden geweerd om het karakter van het Hardenbergse landschap te beschermen.

10. Volksgezondheid en duurzaamheid

Rentmeesterschap staat centraal in het denken en handelen van de SGP. Het is onze verantwoordelijkheid om goed om te gaan met de schepping en te zorgen voor de volksgezondheid. Een duurzame samenleving waarin we onze kinderen en kleinkinderen niet belasten met de negatieve erfenis van deze tijd is essentieel. Milieuregels worden bij voorkeur op nationaal of internationaal niveau vastgesteld, maar de gemeente speelt een belangrijke rol in het lokaal waarmaken van deze afspraken.

Volksgezondheid

De volksgezondheid is een punt van aanhoudende zorg voor de overheid. Het is voor ons bruto nationaal geluk belangrijk dat welvaart en welzijn met elkaar in balans zijn. De gemeentelijke overheid kan veel voor haar inwoners betekenen door in volksgezondheid en welzijn te investeren.

Concreet:

- De gemeente stelt een gezondheidsplan op met concrete doelen voor beweging en het stimuleren van een gezonde levensstijl.
- Scholen krijgen ondersteuning bij voorlichting over bewegen, gezonde voeding en het voorkomen van verslavingen.

Milieu en leefomgeving

De zorg voor het milieu begint lokaal. Door zorgvuldig om te gaan met onze leefomgeving kunnen we de schepping beschermen en de kwaliteit van leven verbeteren.

Concreet:

- De gemeente stimuleert het gebruik van openbaar vervoer en de fiets om luchtkwaliteit te verbeteren.
- Agrarische bedrijven worden geholpen met verduurzaming door middel van informatie over en toegang tot subsidies.
- Initiatieven rond milieu- en natuureducatie op bijvoorbeeld scholen worden gestimuleerd vanuit de gemeente

Beheer van openbare ruimte

Een groene en prettige leefomgeving bevordert de kwaliteit van leven. Het beheer van water, verhardingen, verlichting, groen en speelvoorzieningen moet integraal en toekomstbestendig worden uitgevoerd.

Concreet:

- De gemeente betreft inwoners bij de inrichting van de openbare ruimte.
- Openbare verlichting wordt duurzamer en lichtvervuiling wordt tegengegaan, met extra aandacht voor 'licht-hotspots' op bedrijventerreinen.
- Waardevolle natuur zoals bos, heide en houtwallen wordt behouden.
- De gemeente voert een specifiek bomenbeleid met aandacht voor bestaande bomen, onderhoud en nieuwe aanplant.
- De gemeente bestrijdt hondenpoepoverlast door regelmatig hondentoiletten te reinigen en voldoende afvalbakken te plaatsen.
- Handhaving wordt aangescherpt; het niet opruimen van hondenpoep én het niet bij zich hebben van opruimmiddelen wordt beboet.
- De gemeente voert voorlichtingscampagnes om hondenbezitters bewust te maken van hun verantwoordelijkheid voor een schone openbare ruimte.
- Speel terreinen worden goed verspreid, zodat elk kind op loopafstand van het huis veilig kan spelen.

Milieu en afval: Zorgvuldig beheer van grondstoffen

De aarde en haar hulpbronnen zijn ons door de Schepper in bruikleen gegeven. Dat vraagt om een levensstijl van soberheid en zorgvuldigheid. Afval is in veel gevallen een grondstof op de verkeerde plek. De SGP wil dat de gemeente Hardenberg vooroploopt in het sluiten van kringlopen, waarbij we voorkomen dat waardevolle materialen onnodig worden verbrand.

Concreet:

- De gemeente transformeert de milieustraat naar een volwaardig Ambachtscentrum. De locatie aan de Bruchterweg wordt doorontwikkeld tot een centrum waar hergebruik en reparatie centraal staan. Inwoners kunnen hier materialen aanbieden die door lokale ambachtslieden of leerwerkbedrijven worden opgeknapt of als grondstof voor nieuwe producten worden ingezet.
- De gemeente hanteert een eerlijk en kosteneffectief afvalstelsel. Hierbij wordt uitgegaan van het principe 'de vervuiler betaalt, de behoever wordt beloond'. Afvalscheiding wordt gestimuleerd en beloond, terwijl de tarieven voor de inwoner aanvaardbaar blijven. Goede en bereikbare brengpunten in de verschillende dorpen zijn hierbij een harde randvoorwaarde.
- De gemeente werkt intensief samen met het maatschappelijk veld. Circulaire initiatieven worden versterkt door de krachten te bundelen met lokale kringloopwinkels en organisaties die afvalstromen omzetten in nieuwe grondstoffen of producten.
- De gemeente faciliteert de aanpak van zwerfafval op lokaal niveau. Lokale initiatieven en vrijwilligers (zoals zwerfvuil-prikkers) in de wijken en dorpen worden actief ondersteund met materialen. De gemeente draagt zorg voor een snelle lediging van afvalbakken en extra aandacht voor bekende hotspots.
- De gemeente geeft het goede voorbeeld via circulaire inkoop. Bij gemeentelijke aanbestedingen en de inrichting van de openbare ruimte wordt maximaal ingezet op het gebruik van hergebruikte, recyclebare of duurzaam geproduceerde materialen.
- De gemeente stimuleert kennisdeling over afvalpreventie. Inwoners worden actief geïnformeerd over de mogelijkheden om afval te verminderen en producten een langer leven te geven, waarbij de menselijke maat en praktische haalbaarheid vooropstaan.

Hardenberg

Volksgezondheid en houtstook

Houtstook is een eeuwenoude manier van verwarmen en een hernieuwbare energiebron. Tegelijkertijd kan houtstook bijdragen aan luchtvervuiling en daarmee gevolgen hebben voor de volksgezondheid. Een volledig verbod is niet realistisch, maar het is wel noodzakelijk om maatregelen te treffen die overlast beperken en verantwoord stookgedrag bevorderen.

Concreet:

- De gemeente stimuleert het gebruik van moderne, efficiënte houtkachels. Er wordt ingezet op de transitie naar toestellen die tot 85% minder fijnstof uitstoten dan traditionele open haarden, om zo de impact op de leefomgeving te minimaliseren.
- De gemeente bevordert vakkundige installatie en onderhoud. Door samenwerking met gekwalificeerde bedrijven wordt toegezien op een veilige en regelconforme werking van houtgestookte installaties. Dit voorkomt onveilige situaties en beperkt onnodige overlast.
- De gemeente versterkt de kennis bij toezicht en handhaving. De Omgevingsdienst en gemeentelijke handhavers worden toegerust met de juiste kennis om overlastgevende situaties objectief te herkennen en effectief aan te pakken, waarbij de dialoog tussen burens het uitgangspunt blijft.
- De gemeente zet in op actieve voorlichting over verantwoord stookgedrag. In samenwerking met vakorganisaties en de brandweer wordt informatie verstrekt over de juiste stookmethoden (zoals de Zwitserse methode) en het gebruik van geschikte brandstoffen.
- De gemeente faciliteert toegang tot objectieve informatie over stookomstandigheden. Inwoners worden verwezen naar betrouwbare bronnen over weersomstandigheden en luchtkwaliteit (zoals de stookwijzer), zodat zij zelf een verantwoorde afweging kunnen maken. Dit gebeurt zonder dat hieraan een sturend of ontmoedigend lokaal beleid wordt gekoppeld.
- De gemeente bewaakt de vrijheid van de inwoner in de eigen warmtevoorziening. De gemeente Hardenberg voert geen algemene stookverboden in, maar vertrouwt op de eigen verantwoordelijkheid van inwoners en goed nabuurschap.

Duurzame energievoorziening

De energietransitie vraagt om actieve betrokkenheid van de gemeente. Energiebesparing heeft prioriteit, gevolgd door het verantwoord en duurzaam opwekken van energie. Het is belangrijk om inwoners en bedrijven te betrekken en draagvlak te creëren voor initiatieven, terwijl de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft. De capaciteit op het energienet is beperkt als gevolg van vergaande elektrificatie, onder andere in woningbouw en mobiliteit. Dit noemen we netcongestie. Dit is een probleem waar we de komende jaren mee te maken hebben. In geval van woningbouw, maar ook bij het verder verduurzamen van woningen en plaatsen van zonnepanelen. Het geleverd krijgen van energie is daarmee niet meer vanzelfsprekend.

Een betrouwbaar en toekomstbestendig energienet is cruciaal om klimaatdoelen te halen en klimaatadaptatie succesvol te laten zijn. Dit vraagt van de gemeente een creatieve benadering van alternatieven voor het energienet, zowel binnen als buiten het bestaande systeem.

Concreet:

- De gemeente verduurzaamt gemeentelijke gebouwen en geeft hiermee het goede voorbeeld.
- Energiebesparing staat voorop. Initiatieven die energieverbruik verminderen, krijgen prioriteit boven het duurzaam opwekken van energie.
- De gemeente dringt aan op voldoende middelen vanuit het Rijk als landelijke energieambities bij gemeenten worden neergelegd.
- In het gemeentelijk beleid is aandacht voor zowel warmte als koeling. Nieuwbouw wordt groen en energiezuinig ingericht, met meer openbaar groen en minder betegelde tuinen.
- De gemeente werkt nauw samen met woningcorporaties om de sociale huursector te verduurzamen.
- Draagvlak voor zonne- en windparken is essentieel. De gemeente betreft inwoners actief bij plannen en zorgt voor heldere communicatie.
- Elke gemeente ontwikkelt visie en beleid om draagvlak voor duurzaamheidsinitiatieven lokaal en regionaal te vergroten. Hierbij zetten we in op betrokkenheid van lokale energiecoöperaties.
- Bedrijven worden gestimuleerd en gefaciliteerd om hun bedrijfsvoering te verduurzamen.
- Netbeheerders geven inzicht in de capaciteiten en beperkingen van het energienet, zodat beleid hierop kan worden afgestemd en inwoners goed geïnformeerd zijn.
- De gemeente werkt actief mee aan initiatieven die netcongestie tegengaan, zoals het creëren van energiehubs.

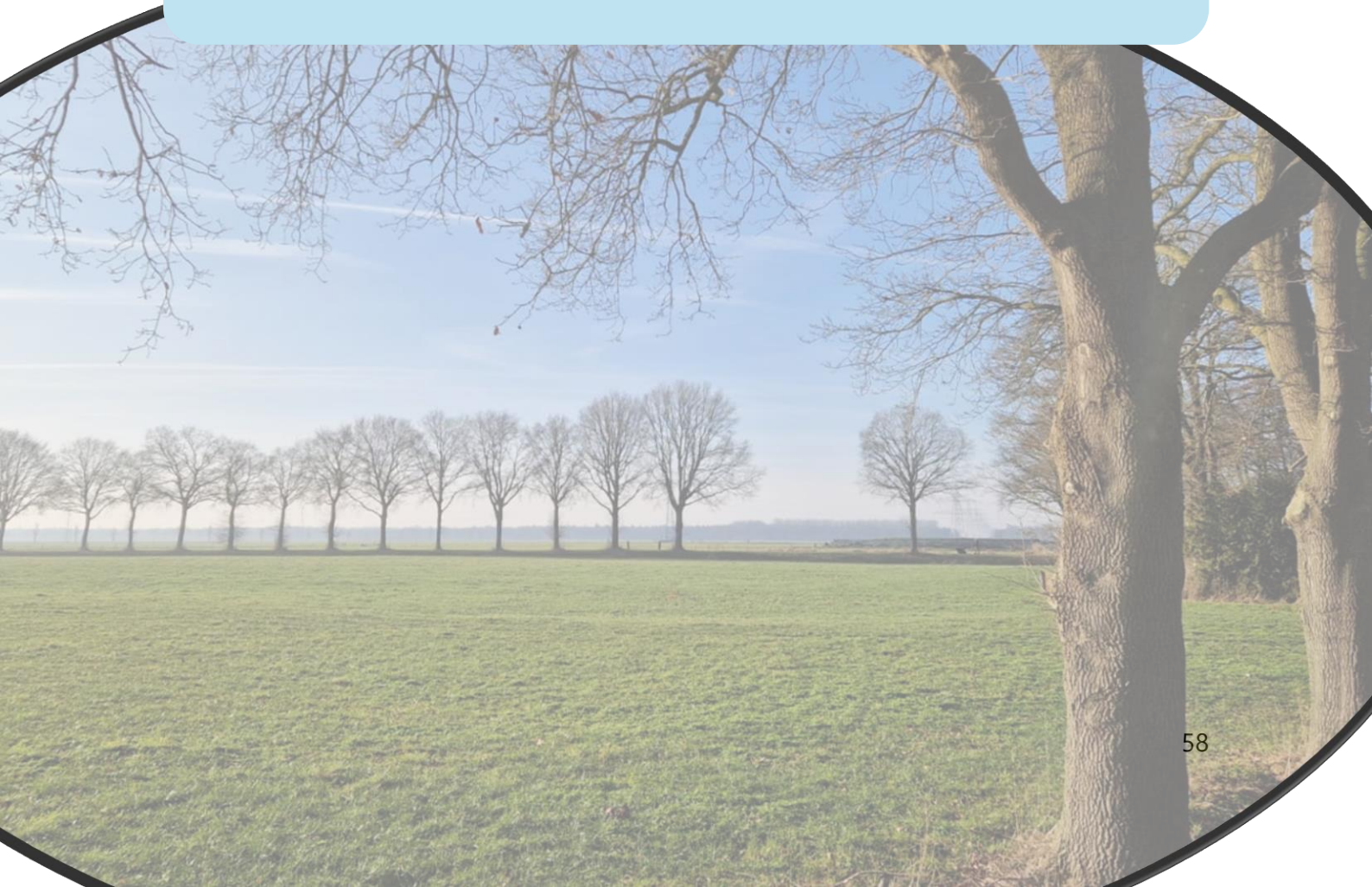
Ondersteunen duurzaamheidsinitiatieven

De SGP vindt dat de gemeente bij uitstek een rol als onafhankelijke adviseur moet vervullen. Inwoners moeten zich door hun lokale overheid gesteund weten bij het verduurzamen van hun woning, hun gedrag en hun directe leefomgeving. De rol van de gemeente is daarbij vooral faciliterend en ondersteunend, zonder op de stoel van de inwoner of ondernemer te gaan zitten.

Wij geloven niet in het eindeloos uitdelen van eenmalige subsidies, maar in een systeem dat zichzelf in stand houdt en rechtvaardig is voor alle belastingbetalers. Door middelen niet weg te geven, maar slim in te zetten, zorgen we ervoor dat gemeenschapsgeld telkens opnieuw ten goede komt aan de verduurzaming van onze dorpen en kernen.

Concreet:

- De gemeente geeft bij sociaal-economisch zwakkeren in de samenleving bekendheid aan duurzaamheidswinkels en groene regelingen. Deze groep mag niet de dupe worden van dure duurzaamheidsmaatregelen. Waar nodig en mogelijk wordt gebruik gemaakt van energiecoaches.
- Zaken als het aanbieden van gratis warmtescans kunnen de bekendheid van duurzaamheidswinkels vergroten.
- De gemeente treft stimuleringsregelingen voor energiebesparing in bestaande woningbouw
- De gemeente werkt proactief mee aan duurzaamheidsinitiatieven en brengt daarvoor de benodigde (ruimtelijke) procedures op orde.
- De gemeente ondersteunt energiecorporaties van inwoners.

Het opwekken van duurzame energie

De gemeente is geen initiatiefnemer voor het opwekken van duurzame energie. Dit initiatief ligt bij bedrijven, coöperaties en particulieren. De rol van de gemeente is het faciliteren van projecten die passen in de omgeving en kunnen rekenen op voldoende draagvlak. Het streven is dat de opbrengsten van energieprojecten lokaal blijven.

Concreet:

- De gemeente faciliteert innovatieve en betrouwbare vormen van energieopwekking. Er wordt actief ruimte geboden aan ontwikkelingen rondom waterstoftoepassingen en kleinschalige kernenergie (thorium), als stabiele alternatieven voor weersafhankelijke energiebronnen.
- De gemeente hanteert strikte afstandsnormen voor windenergie ter bescherming van de volksgezondheid. De impact op omwonenden, met specifieke aandacht voor laagfrequent geluid en slagschaduw, is doorslaggevend. Windenergie wordt uitsluitend overwogen op locaties met minimale hinder, zoals langs grootschalige infrastructuur of op bedrijventerreinen, mits er lokaal draagvlak en passende compensatie is.
- De gemeente stimuleert kleinschalige windenergie op het eigen erf. Initiatieven van agrariërs voor de plaatsing van kleine windmolens (erfmolens) worden verwelkomd en via soepele procedures ondersteund, zodat zij kunnen voorzien in de eigen energiebehoefte zonder het landschap grootschalig te verstoren.
- De gemeente hanteert een 'zon-op-dak' beleid als hoogste prioriteit. Voordat er naar de bodem wordt gekeken, moeten eerst de daken van woningen, stallen en bedrijfsgebouwen optimaal worden benut. De gemeente ondersteunt eigenaren bij de realisatie hiervan.
- De gemeente weert zonnevelden op landbouwgrond. Kostbare grond voor voedselproductie wordt niet opgeofferd aan zonneparken. Voor zonnevelden op niet-agrarische locaties gelden strikte kaders: zij moeten tijdelijk van aard zijn en bij voorkeur gecombineerd worden met andere functies (dubbel grondgebruik).
- De gemeente bevordert lokale eigendom en participatie. Bij alle grotere energieprojecten wordt geborgd dat inwoners en de lokale gemeenschap financieel kunnen participeren en dat de opbrengsten ten goede komen aan de lokale leefbaarheid.
- De gemeente zet in op energiebesparing als eerste stap. Naast opwekking stimuleert de gemeente de isolatie van woningen en bedrijfspanden, waarbij specifieke aandacht is voor monumentale panden en de aanpak van energiearmoede.

Klimaatadaptatie

Naast vele andere partijen heeft de gemeente een belangrijke taak in klimaatadaptief handelen. Het gaat dan met name om thema's als wateroverlast, droogte, hitte en risico op overstromingen.

Voorbeelden van klimaat- of ruimtelijk adaptief handelen zijn onder andere het aanleggen van speelpleinen in stedelijke gebieden die ook dienen als wateropvang, het creëren van wadi's, deelname aan Operatie Steenbreek (het ontstenen en vergroenen van de buitenruimte), het realiseren van groene parkeerplaatsen en het aanleggen van natuurvriendelijke oevers.

Concreet:

- De gemeente voert periodiek een 'stresstest' uit op het rioleringsysteem. In nauwe samenwerking met Waterschap Vechtstromen worden kwetsbare locaties voor wateroverlast in kaart gebracht. Knelpunten in de oudere kernen van de gemeente worden met prioriteit aangepakt om schade aan woningen en infrastructuur te voorkomen.
- De gemeente stimuleert de lokale opvang van regenwater. Inwoners worden aangemoedigd om regenwater te ontkoppelen van het riool en op te vangen via regentonnen of infiltratiesystemen. Dit ontlast het rioolstelsel tijdens hoosbuien en biedt een noodzakelijke watervoorraad voor droge periodes in het Vechtdal.
- De gemeente kiest voor klimaatbestendige herinrichting van de openbare ruimte. Bij de (her)inrichting van wijken en speelpleinen wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, zoals de aanleg van wadi's en verdiepte velden die bij extreme neerslag dienstdoen als tijdelijke wateropvang.
- De gemeente bestrijdt hittestress door vergroening. Via initiatieven zoals 'Operatie Steenbreek' worden inwoners gestimuleerd om tuinen te vergroenen. Dit verbetert de natuurlijke waterafvoer en verlaagt de temperatuur in de dichtbebouwde centra van Hardenberg en Dedemsvaart.
- De gemeente ondersteunt de agrarische sector bij watermanagement. Boeren worden gefaciliteerd bij het realiseren van waterberging op eigen land en het verbeteren van de bodemstructuur. Dit versterkt de weerbaarheid van de agrarische sector tegen zowel extreme droogte als wateroverlast.
- De gemeente versterkt de blauw-groene structuren. Langs kanalen en beken worden waar mogelijk natuurvriendelijke oevers aangelegd. Dit vergroot de bergingscapaciteit van het gebied en bevordert de lokale biodiversiteit.
- De gemeente past waterdoorlatende verharding toe. Bij nieuwe parkeervoorzieningen en pleinen wordt bij voorkeur gekozen voor halfverharding (zoals grastegels), zodat regenwater direct in de bodem infiltreert in plaats van het riool te belasten.

11. Ruimte om te wonen

Wonen en werken zijn belangrijke thema's voor de gemeente. Een evenwichtig woningaanbod maakt de gemeente aantrekkelijk voor inwoners. De SGP zet zich in voor een goede balans tussen huur- en koopwoningen, met aandacht voor verschillende prijsklassen en doelgroepen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen zijn Bijbels rentmeesterschap en respect voor cultuurhistorie en archeologie belangrijke principes. Het behoud van open ruimte en zorgvuldig ruimtegebruik staan hierbij centraal.

Ruimtelijke ordening

De Omgevingswet biedt kansen voor lokaal beleid en legt bij initiatiefnemers de verantwoordelijkheid om draagvlak te creëren. De SGP streeft naar een zuinig gebruik van de ruimte, waarbij grootschalige ontwikkelingen altijd in regionale samenwerking plaatsvinden.

Concreet:

- Welstandseisen kunnen worden versoepeld of gedeeltelijk afgeschaft, zolang cultuurhistorische aspecten behouden blijven.
- Nieuwe wijken worden goed aangesloten op het openbaar vervoer.
- Uitbreiding van bedrijventerreinen wordt gekoppeld aan revitalisering van bestaande terreinen.
- De gemeente versnelt de realisatie van woningbouwprojecten die aansluiten bij de lokale behoefte, met specifieke aandacht voor de voortgang in plannen zoals Moerheim en de wijk Magnolia-Moerheim.
- De gemeente bewaakt bij inbreiding en uitbreiding een gezonde balans tussen de noodzaak voor nieuwe woningen en het behoud van de unieke ruimtelijke kwaliteit en identiteit van de dorpskernen.

Volkshuisvesting

Voor elke doelgroep moeten er passende woonmogelijkheden zijn. Afstemming met omliggende gemeenten is essentieel, aangezien demografische ontwikkelingen niet stoppen bij de gemeentegrenzen. De SGP wil aandacht voor nieuwe woonvormen, verduurzaming van bestaande woningen en energieneutrale nieuwbouw.

Concreet:

- De gemeente zet zich, samen met woningcorporaties en projectontwikkelaars, in voor een passend woningaanbod. Het aandeel sociale huur, goedkope koop en middenhuur wordt afgestemd op de lokale behoefte, niet op landelijke quota.
- Waar mogelijk krijgen eigen inwoners en starters voorrang bij de toewijzing van woningen. De gemeente benut haar mogelijkheden om woningbouw te sturen ten gunste van eigen inwoners, zodat zij in hun dorp of stad kunnen blijven wonen.
- De verduurzaming van bestaande koop- en huurwoningen krijgt prioriteit, zodat woningen energiezuiniger en toekomstbestendiger worden.
- De gemeente voorkomt onnodige regels die woningbouw vertragen of beletten en stimuleert actief het gebruik van rijks- en provinciale subsidies voor woningbouw en duurzame woonprojecten.
- Voor statushouders wordt tijdelijke huisvesting als optie meegenomen om de druk op reguliere woningen te verminderen.
- Ouderen die langer zelfstandig willen wonen, worden actief ondersteund met voorzieningen en passende woonoplossingen.
- De gemeente bevordert mantelzorgwoningen door procedures te versoepelen en alleen een beperkte toets op de zorgbehoefte toe te passen, in lijn met landelijke richtlijnen.
- Tijdelijke huisvesting op recreatieterreinen blijft een gemeentelijke verantwoordelijkheid. De gemeente maakt hierin eigen, weloverwogen keuzes en laat zich niet dwingen door Haagse bemoeienis.
- Tijdelijke bewoning van recreatiewoningen kan in beperkte mate toegestaan worden, met duidelijke kaders in het omgevingsplan.
- De gemeente stimuleert de bouw van ouderenhofjes en andere gemeenschappelijke woonvormen, zodat senioren langer zelfstandig kunnen wonen in een sociale omgeving.
- Bij nieuwbouwplannen wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de behoeften van ouderen, zoals levensloopbestendige woningen, goede toegankelijkheid en nabijheid van zorgvoorzieningen.

Netcongestie en wonen

Netcongestie vormt een steeds grotere uitdaging voor woningbouw en bedrijfsontwikkeling. Het elektriciteitsnet kan de groeiende vraag naar stroom niet altijd aan, wat kan leiden tot vertragingen bij nieuwe bouwprojecten en beperkingen voor bedrijven die willen uitbreiden of verduurzamen.

De SGP wil dat de gemeente in regionaal verband samen optrekt met omliggende gemeenten en netbeheerders om de belangen van inwoners en bedrijven te behartigen. Door tijdig knelpunten te signaleren en oplossingen te stimuleren, kan de gemeente bijdragen aan een toekomstbestendige energievoorziening.

Concreet:

- De gemeente werkt samen met regio en netbeheerders om knelpunten in de elektriciteitsvoorziening tijdig te signaleren en op te lossen.
- De gemeente faciliteert het uitbreiden en versterken van het elektriciteitsnet door ruimtelijke procedures waar mogelijk te versnellen.
- Innovatieve oplossingen zoals buurtbatterijen en slimme netwerken worden gestimuleerd om piekbelasting te verminderen en netcapaciteit efficiënter te benutten.
- De gemeente stimuleert de vorming van energiehubs, met name op bedrijventerreinen, zodat bedrijven elkaars overcapaciteit makkelijker kunnen gebruiken.

Inbreiding en uitbreiding

De SGP geeft de voorkeur aan inbreiding boven uitbreiding om op een zorgvuldige manier om te gaan met beschikbare ruimte. Tegelijk is duidelijk dat (in veel gevallen) uitbreiding noodzakelijk is om het woningtekort op te lossen. Bij uitbreiding wordt rekening gehouden met het landschap, het behoud van groen en de cultuurhistorische inrichting van het gebied. Dit vraagt om plannen die zorgvuldig balanceren tussen groei en het behoud van de unieke identiteit van de omgeving.

Concreet:

- De gemeente geeft prioriteit aan inbreidingsprojecten, waarbij leegstaande (bedrijfs)panden en braakliggende terreinen worden benut voor nieuwe woningen of andere functies.
- Uitbreidingsplannen worden zorgvuldig ontworpen met oog voor het landschap, behoud van natuur, het benutten van zonne-energie en de integratie van cultuurhistorische elementen.
- Bij vernieuwing wordt zorgvuldig omgegaan met monumenten en historisch erfgoed, zodat deze behouden blijven en goed geïntegreerd worden in nieuwe plannen.
- De gemeente richt extra aandacht op de aanwezigheid en bereikbaarheid van voorzieningen voor ouderen die hier afhankelijk van zijn. Bij zowel inbreiding als uitbreiding worden voorzieningen zoals groen, speeltuinen en wandelpaden nadrukkelijk meegenomen om de leefbaarheid te vergroten.
- De gemeente werkt samen met inwoners, experts en andere belanghebbenden om plannen af te stemmen op lokale behoeften en draaqlak te creëren.

Huisvesting arbeidsmigranten

Arbeidsmigranten spelen een belangrijke rol in sectoren zoals landbouw, logistiek en industrie, maar hun huisvesting voldoet vaak niet aan de norm. De SGP ziet het als een gedeelde verantwoordelijkheid van werkgevers en gemeenten om goede huisvesting te realiseren.

Concreet:

- Bedrijven en gemeente zorgen samen voor een aanvaardbare kwaliteit van het woon- en leefklimaat, zowel voor arbeidsmigranten als voor de directe omgeving.
- Huisvesting voldoet minimaal aan normen van keurmerken zoals SNF of AKF.
- Verblijfsbieders hebben een exploitatievergunning om leefbaarheid en goed beheer te waarborgen.
- Een beheerder is aansprakelijk voor de huisvesting en het toezicht hierop.
- Arbeidsmigranten die op huisvestingslocaties verblijven, worden indien mogelijk geregistreerd in een gemeentelijk nachtregister.
- De gemeente stimuleert initiatieven die bijdragen aan een vroegtijdige en duurzame integratie van arbeidsmigranten, waaronder taalonderwijs. Daarnaast maakt de gemeente afspraken met bedrijven om verantwoordelijkheid te nemen voor de huisvesting van hun arbeidsmigranten, zodat er passende en fatsoenlijke woonvoorzieningen beschikbaar zijn.

Evenwicht en verantwoordelijkheid

De huisvesting van vluchtelingen en statushouders vraagt om zorgvuldige afwegingen. De Bijbel roept op tot gastvrijheid, maar ook tot wijsheid en verantwoordelijkheid. Voor de SGP staat vast dat opvang en huisvesting alleen duurzaam zijn wanneer zij in balans blijven met de belangen van de bestaande gemeenschap.

De woningnood in Hardenberg raakt in de eerste plaats onze eigen inwoners: starters, jonge gezinnen en ouderen die wachten op passende huisvesting. De SGP vindt het onjuist wanneer zij verder achteraan komen te staan door voorrangregelingen. Een rechtvaardig woonbeleid voorkomt spanningen en bevordert draagvlak. Daarom kiest de SGP voor oplossingen die de druk op de reguliere woningmarkt beperken. Waar de huisvestingsopgave niet binnen bestaande mogelijkheden kan worden opgevangen, zet de gemeente in op alternatieve en tijdelijke woonvormen, zoals het benutten van leegstaande bedrijfs- en kantoorpanden of geschikte vakantieparken. Zo blijft reguliere woningbouw beschikbaar voor de Hardenbergse woningzoekende.

Integratie vraagt meer dan een dak boven het hoofd. De SGP hecht eraan dat statushouders actief deelnemen aan de samenleving. Zinnvolle dagbesteding, werk, taalverwerving en betrokkenheid bij de lokale gemeenschap zijn essentieel om afhankelijkheid te voorkomen en wederzijds begrip te bevorderen. Daarbij speelt het maatschappelijk middenveld — kerken, vrijwilligers en verenigingen — een onmisbare rol, die door de gemeente ondersteund en gewaardeerd moet worden.

Concreet:

- De gemeente stemt de opvang van asielzoekers af op de lokale schaal. Gastvrijheid wordt geboden binnen de grenzen van de menselijke maat, waarbij de omvang van de opvanglocaties passend moet zijn bij de aard en de draagkracht van de betreffende kern of wijk.
- De gemeente beperkt de druk op de reguliere woningvoorraad. Om de kansen voor lokale woningzoekenden, zoals starters en gezinnen, te beschermen, zet de gemeente maximaal in op alternatieve huisvesting voor statushouders. Hierbij valt te denken aan tijdelijke woonvormen, het transformeren van leegstaand vastgoed of het benutten van hiervoor geschikte locaties buiten de reguliere kernen.
- De gemeente voert een rechtvaardig toewijzingsbeleid. De SGP is kritisch op algemene voorrangsregelingen die de wachtrij voor eigen inwoners onredelijk verlengen. De gemeente streeft naar een transparant beleid waarin de belangen van alle woningzoekenden eerlijk worden gewogen.
- De gemeente stimuleert integrale participatie vanaf dag één. Statushouders worden actief begeleid naar werk, zinnvolle dagbesteding en taalverwerving. De gemeente zet in op een snelle instroom in de lokale arbeidsmarkt om zelfredzaamheid te bevorderen en afhankelijkheid van sociale voorzieningen te minimaliseren.
- De gemeente faciliteert de rol van het maatschappelijk middenveld. Kerken, verenigingen en vrijwilligersorganisaties zijn de motor achter succesvolle integratie. De gemeente ondersteunt deze partijen bij hun inspanningen om statushouders wegwijs te maken in de lokale gemeenschap en cultuur.
- De gemeente ziet toe op wederzijdse verantwoordelijkheid. Integratie is een tweezijdig proces; van nieuwkomers wordt verwacht dat zij de Nederlandse normen, waarden en wetten respecteren en actief bijdragen aan de Hardenbergse samenleving.
- De gemeente monitort de effecten op lokale voorzieningen. Bij de huisvesting van statushouders wordt zorgvuldig gekeken naar de beschikbare capaciteit in het onderwijs en de zorg (zoals huisartsenposten), om overbelasting van de lokale infrastructuur te voorkomen.

Asiel, veiligheid en asielzoekerscentrum - Herbergzaamheid met verantwoordelijkheid

Hardenberg kent een lange traditie van herbergzaamheid. Vanuit christelijke naastenliefde is er ruimte geboden aan mensen die hun land ontvluchtten vanwege oorlog en geweld. Die houding verdient respect en past bij wie wij als gemeenschap willen zijn.

Tegelijk vraagt herbergzaamheid om verantwoordelijkheid en begrenzing. Een overheid die haar inwoners serieus neemt, kijkt eerlijk naar wat dorpen en voorzieningen kunnen dragen. Wanneer opvang structureel druk zet op veiligheid, leefbaarheid en sociale samenhang, is het de plicht van het bestuur om bij te sturen.

Concreet:

- De gemeente stelt de veiligheid van haar inwoners als hoogste prioriteit. Bij de inrichting en het beheer van opvanglocaties staat het waarborgen van de openbare orde centraal. Er wordt niet getorst aan de veiligheidsbeleving van gezinnen, ondernemers en individuele burgers.
- De gemeente voert een beleid van begrenzing wat betreft de opvangcapaciteit. Na ruim tien jaar van zeer ruimhartige opvang stelt de gemeente vast dat de grenzen van de lokale draagkracht zijn bereikt. Er wordt niet meegewerkt aan uitbreiding van de bestaande capaciteit, aangezien dit de druk op sociale voorzieningen en de veiligheid onverantwoord vergroot.
- De gemeente voert een nultolerantiebeleid op het gebied van overlast. Incidenten die de rust in de publieke ruimte of de veiligheid in wijken verstoren, worden direct en daadkrachtig aangepakt in nauwe samenwerking met de politie en het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA).
- De gemeente oefent maximale invloed uit op landelijke spreidingsplannen. Het gemeentebestuur treedt richting het Rijk en de provincie proactief op om te voorkomen dat Hardenberg onevenredig zwaar wordt belast door nieuwe Haagse regelgeving of spreidingswetten. De lokale autonomie en draagkracht zijn hierbij leidend.
- De gemeente ziet toe op een transparante monitoring van incidenten. Er komt een heldere rapportage over de impact van opvanglocaties op de directe omgeving, zodat het bestuur tijdig kan bijsturen wanneer de leefbaarheid onder druk komt te staan.
- De gemeente beschermt de eigenheid van de dorpen. Bij elk besluit rondom asiel en migratie wordt getoetst of de sociale samenhang en de kernwaarden van de Hardenbergse gemeenschap behouden blijven.
- De gemeente zet in op snelle uitstroom en handhaving. Er wordt actief aangedrongen op het snel vertrekken van personen zonder recht op verblijf (overlastgevende veiligelanders), zodat de beperkte opvangplekken uitsluitend beschikbaar blijven voor hen die werkelijk bescherming behoeven en zich aan de geldende regels houden.

De SGP kiest daarom voor een nuchtere en beschermende benadering. Menselijkheid en orde horen bij elkaar. Barmhartigheid mag nooit betekenen dat inwoners zich onveilig voelen in hun wijk, dat ondernemers overlast ervaren of dat gezinnen in onzekerheid leven. De eerste verantwoordelijkheid van de gemeente blijft het waarborgen van rust, veiligheid en vertrouwen in de overheid.

Vanuit deze overtuiging maakt de SGP duidelijke keuzes voor de toekomst van Hardenberg.

Demografische ontwikkeling

Er worden in Nederland de laatste decennia steeds minder kinderen geboren. Het aantal geboorten daalt en het gemiddelde kindertal per vrouw ligt nu rond de 1,4. Voor een evenwichtiger samenstelling van de bevolking zou dit tenminste 1,9 kind per vrouw moeten zijn. De scherpe daling sinds 2010 komt door allerlei oorzaken, zoals de grotere onzekerheid bij opvoeders, de voorrang die een goede carrière krijgt, de nadruk op individuele autonomie en onzekerheid bij jongeren over de toekomst. Ook het gestegen aantal abortussen vermindert het aantal levend pasgeborenen.

Verder draagt de sociaal-culturele norm van (maximaal) twee kinderen per gezin bij aan de ontgroening (en vergrijzing) van onze samenleving.

De SGP wil niet dat de overheid aandrang uitoefent ten aanzien van het al dan niet krijgen van kinderen. Wel vindt de SGP dat de overheid waar mogelijk belemmeringen moet wegnemen die jonge mensen ervaren, waardoor zij minder kinderen krijgen dan zij wensen. De SGP vindt het belangrijk dat onze samenleving uitstraalt dat kinderen welkom zijn en dat jonge ouders op steun kunnen rekenen.

Concreet:

- De gemeente zet zich in voor passende en betaalbare huisvesting voor jonge stellen.
- Het bieden van laagdrempelige steun aan jonge ouders bij opvoedingsvragen, kan met behulp van vrijwilligersorganisaties en kerken worden gerealiseerd.
- Een goede bereikbaarheid van het woon- en werkadres, ook per openbaar vervoer, behoeft meer aandacht.
- De gemeente stimuleert door het nemen van concrete en creatieve maatregelen dat ouders bereid zijn meer kinderen te ontvangen.
- De gemeente ontwikkelt positief lokaal gezinsbeleid en bundelt de ondersteuning voor jeugd en gezin in een gemeenschappelijk loket.
- Bij winkelcentra en andere drukbezochte plekken worden gezinsparkeerplaatsen gecreëerd.

Zorgvuldig en met behoud van ruimte

De woningnood in onze gemeente vraagt om daadkracht, maar de SGP weigert deze opgave te versimpelen tot enkel 'cijfers en stenen'. Onze leefomgeving is een kostbaar goed dat we in bruikleen hebben. Daarom kiezen wij voor een behoedzame koers: bouwen waar het kan, maar met onvoorwaardelijk behoud van de ruimte voor onze landbouw en de eigenheid van ons landschap. Voor de SGP is ruimtelijke ordening een ethische afweging tussen de behoefte van de mens en de bescherming van de schepping.

Concreet:

- Rentmeesterschap door inbreiding: De gemeente hanteert strikt het principe 'inbreiden voor uitbreiden'. We benutten eerst de ruimte binnen de bestaande kernen om de openheid van het buitengebied en de schepping te beschermen tegen onnodige versnippering.
- Bescherming van de landbouwgrond: Vruchtbare grond is essentieel voor onze voedselvoorziening en het agrarische gezinsbedrijf. De gemeente wijst grootschalige woningbouw op goede landbouwgrond af; landbouwgrond is geen goedkope bouwgrond.
- Bouwen voor de eigen gemeenschap: Inwoners, starters en ouderen uit onze eigen kernen krijgen voorrang op de lokale woningmarkt. Wij waken ervoor dat onze eigen inwoners niet worden verdrongen door landelijke asiel- en spreidingsregelingen.
- Vitaliteit door doorstroming: Om de woningmarkt in beweging te krijgen, stimuleert de gemeente de bouw van passende seniorenwoningen in elke kern. Zo kunnen ouderen in hun vertrouwde omgeving blijven wonen en komen er gezinswoningen vrij voor de volgende generatie.
- Flexibele woonvormen op erven: Wij maken het voor jongeren mogelijk om tijdelijke woningen op het erf van hun ouders te realiseren. Ook woningsplitsing en mantelzorgwoningen worden via soepele procedures ondersteund, zodat generaties op een zorgzame manier bij elkaar kunnen blijven wonen.
- Menselijke maat in architectuur: Nieuwbouw moet qua schaal en uitstraling passen bij de christelijke en dorpse identiteit van onze kernen. De gemeente kiest voor herkenbare, kwalitatieve bouwstijlen en wijst anonieme hoogbouw af.
- Ondersteuning van burgerinitiatief (CPO): De gemeente biedt actieve ondersteuning aan groepen inwoners die via Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) zelf hun buurt willen vormgeven, wat de onderlinge verbondenheid en zorg voor de leefomgeving versterkt.

Nawoord

Standvastig bouwen aan een herkenbaar Hardenberg

Met dit verkiezingsprogramma heeft de SGP Hardenberg u laten zien waar wij voor staan: een koers die geworteld is in vaste waarden en gericht is op een hoopvolle toekomst voor al onze kernen. De keuzes die wij maken zijn gebaseerd op het principe van rentmeesterschap: de zorgvuldige opdracht om onze gemeente, onze prachtige schepping en onze hechte gemeenschap door te geven aan de generaties na ons.

In een tijd waarin de druk op onze leefomgeving toeneemt, kiest de SGP voor het behoud van wat waardevol is. Wij koesteren de zondagsrust als een weldadig rustpunt voor iedereen, we geven ruim baan aan onze boeren als behoeders van het buitengebied en we waken over de veiligheid in de stad Hardenberg, onze dorpen en op de erven.

Wij geloven in een gemeente die groeit op een manier die bij ons past. Onze inzet is gericht op groei met een menselijk gezicht: bouwen met respect voor onze eigen identiteit, waarbij onze eigen inwoners — van starters tot senioren — zich thuis blijven voelen in hun vertrouwde omgeving. Wij kiezen voor een schaal waarbij we elkaar niet uit het oog verliezen en waarin het noaberschap de ruimte krijgt om te bloeien.

Politiek is voor de SGP een zaak van betrouwbaarheid en dienstbaarheid. Wij willen een overheid zijn die naast u staat, het verenigingsleven stimuleert en onze rijke christelijke cultuur ziet als het kloppend hart van onze samenleving.

Tegelijkertijd beseffen wij dat al onze plannen mensenwerk zijn. Wij kunnen plannen maken en koers bepalen, maar we weten ons in alles afhankelijk van de onmisbare zegen van de Heere God. In die afhankelijkheid willen wij ons met volle kracht inzetten voor een veilig, rustig en bloeiend Hardenberg.

Samen bouwen we aan een gemeente die haar eigenheid bewaart en waar iedereen zich gekend en thuis voelt.

SGP Hardenberg - *Principieel. Helder. Betrouwbaar.*